

Handläggare
Carolina Bjurling
Telefon: 08-508 10 052

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2017 för Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 1, inklusive bilagor, godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Nämnden begär omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, om 7,6 mnkr.
3. Nämnden ombudgerar från verksamhet äldreomsorg 2,0 mnkr till verksamhet Stadsmiljö 1,5 mnkr och till Förskola 0,5 mnkr
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. Ett Stockholm som håller samman.....	6
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	6
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	11
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	15
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	18
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	20
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	22
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	23
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	26
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	27
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	28
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	29
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	30
2.5 Stockholms miljö är giftfri	32
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	34
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	35
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	35
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	36
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	36
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	39
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	39
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	40
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	40
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	42
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	45
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	47
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld.....	49
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	51
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	56
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	59

Uppföljning av ekonomi.....	60
Uppföljning av driftbudget.....	60
Resultatenheter	64
Investeringar.....	65
Omslutningsförändringar.....	66
Medel för lokaländamål.....	66
Synpunkter och klagomål.....	66
Övrigt.....	67

Bilagor

Bilaga 1: 2017-292-1.2.1. Bilaga 1. Ekonomi. Uppföljning per verksamhet

Bilaga 2: 2017-292-1.2.1. Bilaga 2 Ekonomi Sdn10 T1 2017

Bilaga 3: 2017-292-1.2.1. Bilaga 3a - Slutrapport klimatåtgärder Östermalm

Bilaga 4: 2017-292-1.2.1. Bilaga 3b - Uppföljning klimatinvesteringar

Bilaga 5: 2017-292-1.2.1. Bilaga 4 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Bilaga 6: 2017-292-1.2.1. Bilaga 5 Handlingsplan parkmiljö - återrapportering av uppdrag från stadsdelsnämnden

Sammanfattande analys

Tertialrapporten fokuserar på avvikelserapportering samt åtgärder för att ha en ekonomi i balans och att uppnå kommunfullmäktiges mål. Förväntad måluppfyllelsegrad samt en kortfattad redovisning av arbetssätt och goda exempel beskrivs under respektive mål. Avvikelser kommenteras och analyseras jämfört med nämndens verksamhetsplan 2017. För indikatorer som inte uppfylls helt lämnas en kommentar under respektive indikator. Kommunfullmäktiges har fastställt fyra inriktningsmål, nedan redovisas kortfattat hur och i vilken mån nämnden bidrar till att uppfylla respektive inriktningsmål.

Ett Stockholm som håller samman

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt sju mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå samtliga mål för verksamhetsområdet.

Andelen barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska under perioden. Den höga inskrivningsgraden i förskolan ser ut att bibehållas och barnomsorgsgarantin hålls. Implementeringen av den pedagogiska plattform som tagits fram för Östermalms förskolor fortgår och formerna för pedagogisk samverkan mellan förskolan och skolan stärks.

Socialtjänsten arbetar förebyggande och främjande med insatser för att motverka ohälsa och ojämlika förhållanden. Under perioden har en ny organisation för tillsyn av folköl och tobak trätt i kraft. Från den 1 mars har stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm en gemensam tillsyn som är organiserad inom Östermalms preventionsenhet. Trygghets- och säkerhetsarbetet fortgår i samverkan med polis och andra lokala intressenter. En handlingsplan mot våldsbejakande extremism har färdigställts, se bilaga 4. Årsmålet avseende andel som upplever trygghet i stadsdelen har, på uppmaning av kommunstyrelsen, höjts från 80 procent till 89 procent.

Nämnden får information om aktuella planprojekt i ett tidigt skede, upprätthåller en löpande dialog med andra ansvariga nämnder och bevakar att behovet av förskolor, boenden med särskild service och parker blir tillgodosett. I norra Djurgårdsstaden startas i maj en servicebostad med sju lägenheter, varav en är en gemensamhetslägenhet.

Inom äldreomsorgen pågår en rad satsningar för att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Prioriterade utvecklingsområden är: nöjdhet, personalkontinuitet, måltider samt möjlighet till påverkan.

Ett klimatsmart Stockholm

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt sex mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå fem mål helt och ett delvis.

Energibesparingsåtgärder genomförs i verksamheterna och medarbetarna använder sig i möjligaste mån av kollektivtrafik, gång eller cykel som transportmedel i tjänsten. Östermalms parker anpassas till nya klimatförutsättningar och åtgärder för att bidra till en biologisk mångfald pågår. Verksamheterna minskar användningen och exponeringen av skadliga kemikalier och andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar.

Nämnden arbetar för att luftkvaliteten i verksamhetslokalerna ska förbättras och att ljudnivån ska vara god. En kartläggning av personalens upplevelse av ljudnivån visar emellertid på behov av ytterligare åtgärder inom förskoleverksamheten.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt 5 mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå samtliga mål.

Totalt prognostiseras ett överskott om 16,1 mnkr för året. Stadsdelen växer och har en ökande befolkning, även antalet medborgare över 80 år ökar. Utfallet för äldreomsorgen var år 2016, + 18,6 mnkr. Stadens fördelningssystem som bygger på demografi och socioekonomiska faktorer har för året gett en ökad äldreomsorgsbudget med 36,2 mnkr. Under årets första månader har dock antalet utförda hemtjänststimmar varit lägre än 2016, även antalet platser på vård- och omsorgsboenden har minskat något. Överskottet inom äldreomsorgen är huvudförklaringen till det prognostiserade överskottet.

Utifrån nämndens prognostiserade samlade överskott föreslås att nämnden beslutar om ökade underhållsinsatser inom stadsmiljö motsvarande 1,5 mnkr samt att utrednings- och åtgärdsinsatser anslås inom förskoleverksamheten mot buller i inomhusmiljön motsvarande 0,5 mnkr. Årsmålen för antal tillhandahållna platser för sommarjobb och antal ungdomar som fått sommarjobb höjs till 235, från 200 i verksamhetsplanen.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt 8 mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall och prognostiserade utfall visar att nämnden när året är slut förväntas nå 6 av målen helt och 2 delvis.

Verksamheterna arbetar vidare med att utveckla jämställda, normkritiska och antirasistiska arbetsätt. Arbetet mot diskriminering prioriteras och kompetensutvecklingsinsatser som riktas till samtliga medarbetare kommer att genomföras under året. Arbetet med att stärka barn och ungas inflytande och tillvarata deras intressen fortgår som planerat.

Resultatet av medarbetarundersökningen visar att personalen är motiverad och delaktig. Aktivt medskapande index (AMI) uppgår i årets mätning till 82. Det är en tydlig förbättring jämfört med föregående mätning, och ligger även över genomsnittet för staden. Den totala sjukfrånvaron fortsätter att minska. Korttidssjukfrånvaron ligger däremot fortsatt något över årsmålet. Fortsatta analyser och insatser planeras för att minska även den korta sjukfrånvaron.

I avstämningsärendet uppmanar kommunstyrelsen nämnden att tydliggöra hur det våldspreventiva arbetet bedrivs eller ska utvecklas för att säkerställa att kommunfullmäktiges mål uppnås. Nämndens arbete mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck beskrivs därför lite närmare i rapporten. Ambitionsnivån har höjts gällande årsmålen för samtliga indikatorer kopplade till målet.

Brukarnöjdheten i verksamhet riktad till personer med funktionsnedsättning är ett identifierat utvecklingsområde. Individuella uppföljningar görs med samtliga brukare för att följa upp vad som kan förbättras i dialog med respektive utförare.

Uppföljningen visar att nämndens arbete med att stärka invånarnas inflytande och delaktighet, där vidareutvecklingen av olika former av medborgardialoger prioriteras, fortgår enligt plan.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett Stockholm som håller samman. Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt sju mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå samtliga mål för verksamhetsområdet. Nedan beskrivs vart och ett av de sju målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter samt vad nämnden planerar att göra för att samtliga mål ska uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande underliggande indikatorer, aktiviteter och nämndmål.

Rätt till heltid för barn till föräldralediga

Utbildningsförvaltningen har haft i uppdrag att följa upp kommunfullmäktiges beslut om rätt till heltid för barn till föräldralediga. Två mätningar har genomförts under perioden, en nollbasmätning i januari och en uppföljande enkät i mars. Svarsfrekvensen för Östermalms kommunala förskolor har vid båda mättillfällena varit 100 procent. Resultatet visar att i Östermalms kommunala förskolor hade 88 procent av alla barn med nyfött syskon deltidsavtal i januari. I mars var motsvarande siffra 38 procent. Ökning av heltidsbarn i förhållande till totalt antal inskrivna barn är således 1,3 barn per avdelning (i januari var antalet deltidsbarn med nyfött syskon 2,1 per avdelning och i mars var motsvarande siffra 0,8). Även förvaltningens egen mätning, som genomfördes i mars, visar att det vid mättillfället fanns i snitt ett barn med hemmavarande syskon per avdelning som hade deltidsavtal. Verksamheten signalerar i förvaltningens enkät att den upplevda arbetsbelastningen har ökat, att det finns fler barn i barngrupperna på eftermiddagen efter klockan 15. Dock är det i dagsläget ännu för tidigt att fastställa om det handlar om personalens upplevelse av ökad arbetsbelastning eller om det handlar om en faktisk ökning av barns närvarotider och därigenom ökad arbetsbelastning.

Enheterna kommer att ta fram risk- och konsekvensanalyser för att kartlägga effekterna av beslutet, bland annat gällande arbetsbelastningen. Förvaltningen kommer därför göra en egen uppföljning inför tertialrapport 2. En mer heltäckande bild av effekterna av beslutet kommer dock att kunna ges först i verksamhetsberättelsen 2017.

Barnomsorgsgaranti samt ramöppettider

Barnomsorgsgarantin har hållits under perioden. Förvaltningen gick under februari ut med en stickprovsenkät för att säkerställa att vårdnadshavarna känner till ramöppettiderna (6.30-18.30) och att förskolorna tillmötesgår vårdnadshavarnas behov av öppettider. Fyra

vårdnadshavare per förskola kontaktades, sammanlagt 144 stycken. Av dessa svarade 46 vilket ger en svarsfrekvens på 32 procent. Resultatet av enkäten visar att cirka 98 procent av de vårdnadshavare som svarat är nöjda med förskolans öppettider och cirka 96 procent har inte behov av andra öppettider.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,3 %			0,3 %	0,4 %	0,4 %	3,1 %	Tertial 1 2017
Analys I snitt 29 barn per månad av totalt 10874 barn. Samma period förra året var det 37 barn. Stadens snitt är 2,7 procent.								
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete				100 %		100 %	tas fram av nämnden	2017
Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	40,4 %	0 %	40 %	40,2 %	41 %	41 %	41 %	Tertial 1 2017
Analys Utfallet på 40,4 procent för andelen förskollärare ligger nära målvärdet. Prognosen är att årsmålet på 41 procent ska uppnås vid årets slut.								
Andel förskollärare som genomgått kompetensutveckling inom genuspedagogik/normkritik				1 %		2 %	Öka	2017
Andel nöjda föräldrar				91 %		87 %	87 %	2017
Analys Förskoleundersökningens resultat kommer i maj, v. 20-21.								
Antal barn per grupp	16,2 barn/avd.			15,7 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2017
Analys Periodens utfall på 16,2 barn per grupp ligger nära målvärdet. Prognosen är att årsmålet på 16 barn per grupp ska uppnås vid årets slut. Förvaltningen har ansökt om medel för 2017-2018 från Skolverket (regeringens satsning) för att minska motsvarande 15 barn på en av förskolorna. Det gäller samma förskola som beviljats medel för läsåret 2016-2017. En ny förordning innebär dock förändringar för statsbidraget för det kommande läsåret. Bidrag kommer i första hand fördelas till huvudmän för förskolor i områden med svåra förutsättningar där det behövs särskilda insatser för att höja utbildningens kvalitet.								
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,1 st			5 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2017
Analys Utfallet på 5,1 för antal förskolebarn per anställd ligger nära målvärdet. Prognosen är att årsmålet på 4,9 barn per anställd ska uppnås vid årets slut.								
Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten						90 %	90 %	2017
Analys Inskrivningsgraden för barn 2-5 år i stadsdelsområdet är 93,5 procent per den 3 januari 2017. Av dessa går 54,9 procent i kommunala förskolor.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,5		3,8	3,8	2017
Analys								
Personalens självvärdering av förskolans förmåga att stödja barns utveckling och lärande utifrån läroplanens målområden och intentioner sker vid verksamhetsårets slut så det ännu i dagsläget för tidigt att säga vad utfallet kommer att bli. Dock kan utfallet förväntas bli lägre än årsmålet (3,8). Detta antagande bygger dels på de två föregående års utfall och dels på att vikten av reflektionsprocessen blivit tydligare i och med införandet av den digitaliserade kvalitetsindikatorn. Den digitaliserade versionen av kvalitetsindikatorn som släpptes under förra året har underlättat för arbetslagen i processerna/ reflektionerna kring läroplanens målområden och intentioner för utveckling och lärande. Samtidigt har dock många arbetslag blivit mer självkritiska i bedömningen. Syftet med självvärderingen är att arbetslagen för samtal kring det arbete som görs tillsammans med barnen, att inte endast se siffrorna utan att se processen och möjligheten till utveckling.								
Svansfrekvens på förskoleundersökningen						80 %	80 %	2017
Analys								
Förskoleundersökningens resultat kommer i maj, v. 20-21.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på nybyggnadsområden. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska, i samarbete med utbildningsnämnden utveckla verksamhetsformer för att få fler barn i socioekonomiskt utsatta områden att gå i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur konceptet med introduktionsförskolor kan utvecklas och spridas till fler områden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Alla barn utvecklar sina språkliga, kommunikativa, matematiska och naturvetenskapliga förmågor och kunskaper

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn utvecklar utifrån sina förutsättningar sin förståelse för språkliga, matematiska, naturvetenskapliga och tekniska begrepp. Den pedagogiska miljön stödjer och utmanar varje barns utveckling och lärande genom att inspirera till utforskande och lek.

Analys

Arbete för att nå målen utifrån läroplansuppdraget pågår enligt plan. Prognosen är att det förväntade resultatet uppnås vid årets slut.

Arbetsätt och goda exempel

- Implementering av den pedagogiska plattformen med pedagogiska ställningstaganden som tagits fram för Östermalms kommunala förskolor pågår. Syftet är att skapa en gemensam teoretisk grund för det pedagogiska arbetet och i det systematiska kvalitetsarbetet använda sig av gemensamma verktyg och mallar. En föreläsning och workshop om ”Pedagogisk dokumentation, teori-filosofi-praktik” för förskolornas ledning har genomförts. Två kick off-föreläsningar med samma tema har även anordnats för all förskolepersonal. Som ett steg i implementeringsprocessen har ytterligare en workshop anordnats för förskolornas ledning i syfte att främja det kollegiala lärandet. Varje enhet har presenterat sitt pågående arbete med implementeringen av den pedagogiska plattformen samt processen framåt. Som ett underlag för gemensam reflektion har varje enhet förberett en fråga kring utmaningar och/ eller möjligheter som kan visa vägen framåt för fortsatt implementering.
- Tre kurser på grundnivå i TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) och en fortsättningskurs har genomförts under perioden. Totalt har 29 förskolepersonal deltagit i grundkursen och tio i fortsättningskursen.
- I Hedvig Eleonora förskolor används högläsning som metod. Detta stärker barns intresse för språk och leder till att barnen lär sig och använder nya ord och begrepp i samtal med såväl vuxna som barn.
- Centrala Östermalms förskolor arbetar med ”Kimmie kameleont matematik”, ett verktyg med QR-koder där barnen under varje kod får en matematik uppgift att lösa.
- I Mjölkbutiken, en ateljé/verkstad i Norra Djurgårdsstadens förskolor 1, är fokus på barns eget skapande genom byggande. Trä är utgångsmaterialet och barnen får prova många olika tekniker så som hammare och spik, skruvmejsel och skruv, att borra och fila, att såga. Träskapandet vävs ihop med andra material så som flytande färg, fjädrar, tyger och knappar.
- Ett pilotprojekt med Medioteket kring digitalisering med särskild fokus på programmering och kodning pågår för barnskötare och förskollärare i tre förskoleenheter. Detta i syfte att stödja och utveckla barns läroprocesser och kreativitet genom digitalt lärande. Projektet har tagit sitt avstamp i den tidigare satsningen ”Roboten som kompis i finska förskolan på Östermalm”. Stadens förskolor har tagit fram en IKT-plan för enheten.

Nämndmål:

Barn och unga på Östermalm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd minskar. Den höga inskrivningsgraden i förskoleverksamheten bibehålls. Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar till att utveckla det framtida samhället. Former för pedagogisk samverkan mellan förskolan och skolan stärks.

Analys

Arbete mot måluppfyllelse pågår enligt planering. Prognosen är att det förväntade resultatet uppnås vid årets slut.

Andelen barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska under perioden. Den höga inskrivningsgraden ser ut att bibehållas, för barn 2-5 år i stadsdelsområdet var 93,5 procent per den 3 januari. Formerna för pedagogisk samverkan mellan förskolan och skolan stärks enligt nedan.

Arbetsätt

Alla barn födda 2011 som går på en kommunal förskola har tillsammans med personal varit på ett skolbesök på respektive förskolans kontaktskola. Förskolorna har i enlighet med den lokala handlingsplanen för övergång från förskola till skola (som grundar sig på stadens riktlinjer) bidragit med pedagogiska kartläggningar kring barn där skolan kommer att ansöka om tilläggsbelopp.

Barn i behov av särskilt stöd

Handledning av specialpedagog pågår på flera avdelningar inom de olika enheterna. Bibass (barn i behov av särskilt stöd)-gruppen, som består av förvaltningens resurssamordnare och specialpedagog samt förskolechefer, har träffats två gånger under perioden.

Sammanlagt har under perioden pågått 38 handledningsärenden, varav en gäller stöd för personal, sju gällande flickor och 30 pojkar. Sex stycken konsultationssamtal har genomförts (varav två gällande flickor och fyra pojkar).

Nämndmål:

Föräldrar är trygga i sin föräldraroll

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föräldrar får stöd i sitt föräldraskap i vardagen genom generella föräldrastödsprogram.

Analys

Arbete för att uppnå målet pågår enligt planering. Prognosen är att det förväntade resultatet uppnås vid årets slut.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal personal som deltagit i ABC i förskolan och i skolan.						100		2017
Analys ABC i förskolan och skolan för personal pågår för tillfället på två förskoleenheter och på två kommunala skolor på Östermalm. I dessa grupper deltar sammanlagt 46 personer. Uppföljningar av höstens utbildningar har hållits på de två enheter som deltog. ABC i förskolan utbildningarna och uppföljningarna ger förskolepersonalen stöd i att utveckla varma och uppmuntrande relationer vilket även visar på resultat i arbetet med barn som har särskilda behov. De projektpengar som avdelningen ansökte om tillsammans med preventionsenheten på Socialtjänstavdelningen för att kunna fortsätta utveckla ABC i förskolan/skolan har dock inte beviljats.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal vårdnadshavare som deltagit i föräldrastödsprogrammet ABC						60		2017
Analys ABC är ett generellt och frivilligt föräldrastödsprogram som erbjuds alla föräldrar med barn 3-12 år. Nio föräldragrupper pågår för närvarande och i dem deltar cirka 80 föräldrar. Förvaltningen har även i uppdrag att utbilda ABC grupphandledare vid behov. Under perioden har det genomförts en gruppledarutbildning, i vilken nio personer från de kommunala förskolorna och en person från en kommunal skola på Östermalm har deltagit. Övriga deltagare kom från andra stadsdelar.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	80,8 %	78,1 %	85 %	88,7 %	84 %	84 %	84 %	Tertial 1 2017
Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri				80,56 %		80 %	tas fram av nämnden	2017
Analys Indikatoren är en del av frågeställning i brukarundersökning, resultatet kommer under hösten. Prognosen är att målet kommer att uppfyllas.								
Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri						25 %	Fastställt av nämnden	2017
Analys Indikatoren mäts i brukarundersökning, resultatet kommer under hösten. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	57,5 %	54,8 %	66,7 %	56,3 %	40 %	40 %	35 %	Tertial 1 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
23 av 40 avslutade insatser var enligt plan. För kvinnor var det 6 av 9 och för män 17 av 31.								
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				64 %		80 %	80 %	2017
Analys								
Indikatoren mäts i brukarundersökning, resultat kommer under hösten.								
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol						55 %	tas fram av nämnden	2017
Analys								
Indikatoren mäts genom fråga i Stockholmsenkäten som görs vartannat år. Nästa resultat kommer 2018. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika						90 %	tas fram av nämnden	2017
Analys								
Indikatoren mäts genom Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa resultat kommer 2018. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						89 %	tas fram av nämnden	2017
Analys								
Indikatoren mäts genom Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa resultat kommer 2018. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				17 %		25 %	25 %	2017
Analys								
Möjlighet till övertagande beror på hur lång tid insatsen pågått, vilket ska vara minst ett år, uppföljning av hur boendet fungerat, inkomst samt skuldsituation. För att nå målet pågår en översyn med förtydligande om vilka kvalifikationer som krävs för att beviljas en försökslägenhet samt hur stödet utformas och följs upp.								
Antal hemlösa				72 st		66 st	tas fram av nämnden	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.			
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med hembesöksprogram tillsammans med barn- och mödravården och förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stadsdelsområdets invånare lever ett självständigt liv.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Socialtjänsten arbetar förebyggande och främjande med insatser i ett tidigt skede, för att motverka ohälsa och ojämlika förhållanden. Personer med missbruksproblem lever ett liv utan missbruk av alkohol och droger. Personer med olika typer av funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning och deltar på lika villkor i samhällets gemenskap.

Analys

Arbetet pågår enligt plan.

Arbetsätt och goda exempel

- För barn som växer upp med en förälder som missbrukar eller har en psykisk ohälsa har familjeenheten och vuxnenheten ett nära samarbete för att förstärka barnperspektivet och föräldrastödet.
- En av de viktigaste förutsättningarna för att kunna skapa sig ett självständigt liv är tillgång till en trygg och stadigvarande bostad. En bosamordnare arbetar på heltid med vråkningsförebyggande arbete och familjer med osäkra boendeförhållanden prioriteras. Vid kännedom om att en person eller en familj riskerar att förlora sin bostad, kontaktas de och erbjuds stöd och rådgivning. En utveckling av funktionen är att bosamordnaren ger stöd i ett tidigare skede när det gäller försöks- och träningslägenheter om boendet inte fungerar som planerat.

Nämndmål:

Tidiga insatser och förebyggande arbete prioriteras

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Tidiga insatser och förebyggande arbete leder till att barn och unga får en god uppväxt.

Analys

Arbetet med tidiga insatser och förebyggande arbete prioriteras, och fortlöper enligt plan.

Arbetsätt och goda exempel

- Humlanhuset fortsätter att öka antalet besökare. Tillsammans med fältassistenterna har medarbetarna bl.a. arbetat förebyggande mot maktlekare dvs. lekar går ut på att förnedra eller skada någon och som kan vara ett uttryck för mobbning. Maktlekare har visat sig vara relativt vanligt förekommande bland ungdomar under raster i skolan, på ungdomsgårdar och på fritiden. Fritidsledarna och fältassistenterna arbetar aktivt mot detta var de än ser det förekomma. Humlanhuset har nolltolerans mot maktlekare och för diskussioner kring dessa med inblandade ungdomar.
- Då många av ungdomar rör sig mellan stadsdelarna i innerstaden har fältassistenterna utökat samverkan med Vasastans fritidsgård och de nya ungdomspoliserna. I samarbete med Kungsholmens fältassistenter och föreningen Frisk & Fri har projektet "Jag duger" genomförts vid tre tillfällen i en åttondeklass vid en östermalmsskola. Projektet handlar om självkänsla och självförtroende och kommer att följas upp och utvärderas under året.
- Ungdomsmottagningens medicinska personal har under perioden haft ca 1800 besök och kuratorerna 340. Därutöver har mottagningen tagit emot 40 grupper med elever från årskurs 9 på studiebesök. En barnmorska och en kurator har haft en ACT-grupp (Acceptance and Commitment Therapy), en metod som ska förebygga stress och psykisk ohälsa.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel flickor som besökt kurator på ungdomsmottagning en och som upplever att de fått ett bra stöd						90 %		2017
Andel pojkar som besökt kurator på ungdomsmottagning en och som upplever att de fått ett bra stöd						90 %		2017
Andelen flickor i åk 9 som upplever att de ofta är ledsna eller deppiga utan att veta varför						30		2017
Analys								
Indikatorn mäts genom en fråga i Stockholmsenkäten, som genomförs vartannat år. Nästa resultat kommer 2018. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andelen pojkar som besöker ungdomsmottagningens kurator				14,67 %		16 %		2017
Analys								
Det pågår ett riktat arbete med att nå flera pojkar, bland annat besöker ungdomsmottagningen yrkesgymnasier i stadsdelen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Anordna föreläsning för föräldravandrare om ungdomar, alkohol, narkotika och ungdomars självbild	2017-01-01	2017-12-31	
Erbjudna metoden "Effekt" till skolorna i stadsdelsområdet	2017-01-01	2017-12-31	
Minst 4 tillsynsbesök av folköl och tobak ska genomföras under året tillsammans med polisen.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Hittills har 36 tillsynsbesök genomförts hos handlare i stadsdelen och tillsynshandläggarna har under en dag utfört praktiskt tillsynsarbete tillsammans med polisen. Handlarna har i samband med tillsynsbesöken informerats om den nya tobakslagen som träder i kraft 21 maj.			
Ungdomsmottagningen ska utveckla ett mobilare arbetssätt genom att, i samarbete med elevhälsan, träffa elever på skolorna i stadsdelsområdet.	2017-01-01	2017-12-31	
Utredda om förutsättningar för att ett samarbete med Normalm och Kungsholmens stadsdelsnämnder gällande tillsyn av tobak och folköl samt handläggning av serveringstillstånd.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under perioden har en ny organisation för tillsyn av folköl och tobak trätt i kraft vilket innebär att från den 1 mars har stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Normalm och Östermalm en gemensam tillsyn som utförs av två handläggare som är organiserade under Östermalms preventionsenhet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylles helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017
Analys Risk- och sårbarhetsanalys har genomförts under perioden. Den innehåller fem åtgärder som ska genomföras under året. Ingen av dessa är slutförd ännu, men prognosen för helåret är att alla fem åtgärderna ska hinnas med.								
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				89 %		89 %	75 %	2017
Analys Årsmålet har höjts från 80 procent till 89 procent, då nämnden i det s.k. avstämningsärendet från kommunstyrelsen uppmanades att återkomma med reviderad målnivå i samband med tertialrapport 1. Nämnden har höga ambitioner och trygghetsarbetet vidareutvecklas kontinuerligt tillsammans med polis och andra lokala aktörer. Resultatet i Medborgarundersökningen ökade fem procentenheter från 2015 till 2016. Förbättringen avsåg både män och kvinnor. Resultaten har förbättrats de senaste tre åren och kan därmed ses som en indikation på en positiv trend. Resultatet ska dock tolkas med stor försiktighet eftersom svarsfrekvensen endast uppgick till 47 procent vilket motsvarar 141 svarande. Det är därför svårt att förutsäga resultaten i kommande medborgarundersökning, som rapporteras under hösten. Hittills har såväl tolkningen av resultaten som föreslagna målnivåer präglats av viss försiktighet då resultaten inte kan anses vara statistiskt säkerställda.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarens nöjdhet med rent och städning						70 %	69 %	2017
Stockholmarens nöjdhet med skötsel av park och grönområden				69 %		70 %	69 %	2017

Nämndmål:

Parker och grönområden är vackra, välskötta och välkomnande för alla

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Skötsel, underhåll och investeringar i parker och grönområden gör att de upplevs som vackra, välskötta och välkomnande för alla.

Analys

Arbete för att uppnå målet pågår i enlighet med verksamhetsplanen.

Arbetsätt

- Samarbete med trafikkontoret och andra stadsdelsförvaltningar kring ett digitalt förnyelseprojekt för effektivare uppföljning av parkdriftentreprenaden har inletts under perioden.
- I syfte att stärka samsynen kring parkskötseln har förvaltningen genomfört ett möte med parkentreprenören för utbyte av information och erfarenheter. På träffen informerades entreprenören bland annat om vilka parkupprustningsprojekt och stadsutvecklingsprojekt som är aktuella inom stadsdelsområdet samt resultatet från medborgarundersökningen kring parkskötseln.

Investeringar

- I Tessinparkens östra del anläggs med start i april en plats för trivsel och för stadsodling. I Gustav Adolfsparken färdigställs upprustningen av plaskdammen under våren så att den är klar inför badesäsongen..
- Ett programarbete för en ny lekplats i kvarteret Krubban vid Historiska museet har inletts i samarbete med Statens Fastighetsverk som äger marken. Detaljprojektering för ny lekplats på Sportfältet pågår, byggstart planeras till augusti 2017.
- Arbete med att ta fram en ny parkplan för Östermalm har inletts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till						94 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
aktiviteter i parker naturområden								
Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till picknick, lugn och ro i parker och grönområden						96 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Ta fram en ny parkplan för stadsdelsområdet som anger tydliga strategier för hur parkerna ska utvecklas	2017-01-01	2017-12-31	
Ta fram en plan för placering och komplettering av skräpkorgar i parkerna	2016-01-01	2017-12-31	
Ta fram slyröjningsplaner för stadsdelsområdets parker och natur	2016-01-01	2017-12-31	
Analys Slyröjningsplaner har tagit fram. Slyröjningsinsatser har genomförts i Kaknässkogen under perioden.			
Utöver sedvanliga kontroller även genomföra fyra parkinspektioner under året med parkdriftentreprenören under året (april, juni, september och november) med parkdriftentreprenören för att skapa en samsyn kring kvaliteten på parkskötseln	2016-01-01	2017-12-31	
Analys Genomfördes parkinspektionen i april???			

Nämndmål:

Östermalms stadsdelsområde är tryggt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånare och besökare upplever Östermalms stadsdelsområde som tryggt. Samarbete sker inom trygghet- och säkerhetsarbetet för att stoppa våld och minska oro och utsatthet. Skyddsfaktorer uppmärksammas i utomhusmiljön.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- Inom stadsdelen har ett flertal möten genomförts med olika aktörer gällande tryggheten och säkerheten på offentliga platser, senast vid Fältöversten. Fler liknande möten är planerade under året. Aktörer som bjuds in är då centrumchefer, preventionsenheten, bevakningsbolag, systembolaget m.fl., för att tillsammans se över problematiken.

- I Humlegården planeras trygghetsdagar, där förvaltningen tillsammans med polisen, räddningstjänst samlas på platsen och tar emot synpunkter och förslag från allmänheten. Den trygghetsdag som var inplanerad den 8 april flyttades fram till maj, pga. terrorattentatet på Drottninggatan föregående dag.
- En närmiljö-/trygghetsvandring planeras i Norra Djurgårdsstaden/Hjorthagen tillsammans med berörda aktörer i närområdet för att främja trygghet och trivsamma miljöer. Insatsen sker i enlighet med förvaltningens samverkansöverenskommelse med polisen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel invånare som känner sig trygga i parker och grönområden						75 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Genomföra trygghetshöjande åtgärder i utomhusmiljön kring Humlanhuset	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Program för trygghetshöjande åtgärder i utemiljön kring Humlanhuset är under framtagande.			
Ta fram en lokal handlingsplan för att motverka våldsbejakande extremism	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Se avsnittet Övrigt i slutet av denna rapport samt bilaga.			
Utveckla rutiner och metoder för att motverka att äldre utsätts för våld	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I samverkansöverenskommelsen med polisen finns tre huvudprioriteringar, äldre återfinns inom ett av dessa (under inbrottsforum). Under perioden har bland annat möten med medarbetare från äldreomsorgens verksamheter genomförts. Polisen har både besökt verksamheter samt haft föreläsningar. Arbetet syftar till att genom informationsutbyte motverka brott. Fokus har dock varit att förhindra bedrägerier, inbrott och penningbrott, så att stadsdelens äldre ska kunna skydda sig mot denna typ av brottslighet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande indikator och arbetsätt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal färdigställda				5		6	tas fram	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)							av nämnden	
Analys								
I norra Djurgårdsstaden startas i maj en servicebostad med sju lägenheter, varav en är en gemensamhetslägenhet. I syfte att skapa goda boendemiljöer med teknik och hög kvalitet utifrån brukarfokus, har synpunkter inhämtats bland annat från anhöriga och brukarorganisationer.								
Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				5		0	tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Invånarnas behov av nämndens verksamheter beaktas tidigt i stadsplaneringen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden får information om aktuella planprojekt i ett tidigt skede, upprätthåller en löpande dialog med andra ansvariga nämnder och bevakar att behovet av förskolor, boenden med särskild service och parker blir tillgodosett.

Analys

Arbetet pågår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- PM Norra Djurgårdsstaden, om behov och önskemål avseende nämndens behov av verksamheter i området, har uppdaterats och fanns med som en bilaga till "Underlag för budget 2018 med inriktning 2019 och 2020".
- Under perioden har fokusgruppen Leva och Bo som förvaltningen leder startat upp. Totalt finns det åtta fokusgrupper som ska planera och genomföra aktiviteter som är kopplade till *Program för hållbar stadsutveckling*. Leva och Bo ska arbeta med målen kring social hållbarhet i området och består, förutom av tjänstemän från stadsdelsförvaltningen, av representanter från miljöförvaltningen, trafikkontoret, exploateringskontoret, HIND (Hjorthagens intresseförening i Norra Djurgårdsstaden) och Stockholms hem. I mars höll även förvaltningen i ett referensgruppmöte för politiker i stadsdelsnämnden samt tjänstemän från stadsdelsförvaltningen och exploateringskontoret i syfte att utbyta information kring vad som är på gång i området samt diskutera stadsdelsförvaltningens aktiviteter som ska genomföras inom ramen för fokusgruppen Leva och Bo.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel plan- och programremisser som handläggs och bereds till stadsdelsnämnden	100			100	100	100		Tertial 1 2017
Analys								
Nämnden har bland annat lämnat remissvar på förslag till ny översiktsplan, rapporten från kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm och miljöförvaltningens program för miljöövervakning av ekosystemtjänster. På stadsdelsnämndens sammanträde i februari behandlades även remissvar på tre omfattande detaljplaner i Norra Djurgårdsstaden. Dessa bestod av ett nytt bergrumsgarage i Hjorthagsberget samt ny stadsbebyggelse i Ångsbotten och Södra Värtan. Förslaget på ett nytt bergrumsgarage i Hjorthagsberget innebär en försörjning av parkeringsmöjlighet för nya bostäder och verksamheter i Gasverksområdet (inklusive gästscen och Hjorthagens Idrottsplats) och Kolkajen med 1300 platser. Detaljplaneförslaget Ångsbotten innebär 500 nya lägenheter, varav cirka 290 studentbostäder och 70 hyresrätter. Detaljplaneförslaget för Södra Värtan möjliggör bland annat bland annat 1 900 lägenheter, 26 förskoleavdelningar, samt nya offentliga platser i form av nya parker och torg, tillgänglig kajpromenad, nya cykelbanor samt ett bad.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				80,54 %		78 %	78 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fördela demokratistöd till organisationer som arbetar med lokalt demokratiarbete (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter utifrån de olika målgruppernas behov och förutsättningar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadsdelsområdets invånare, besökare och brukare, i synnerhet barn och unga, upplever att det finns ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar. Aktiviteterna anpassas utifrån målgruppernas behov och förutsättningar. Ett brett utbud av fritidsaktiviteter skapar en ökad gemenskap.

Analys

Arbetet för att uppnå målet pågår enligt plan. Prognosen är att det förväntade resultatet uppnås vid årets slut.

Arbetsätt och goda exempel

- 250 ansökningar till årets kolloverksamhet har inkommit, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år.
- Personer med funktionsnedsättning har informerats om de fritids- och kulturaktiviteter som erbjuds inom stadsdelen och i staden övrigt. Ungdomar med funktionsnedsättning har bl.a. möjlighet att delta i Humlanhusets verksamhet och det finns ett samarbete mellan Humlanhuset och stöd- och serviceenheten kring detta.
- På Humlanhuset erbjuds återkommande aktiviteter och utbudet vidareutvecklas kontinuerligt. Fritidsledarna har bl.a. kompletterat veckoprogrammet med Afternoon Tea Party, något som varit mycket populärt bland besökarna.
- Äldre och brukare har en rad fritidsaktiviteter att välj mellan inom ramen för dagverksamheterna, vård- och omsorgsboendena samt de öppna träffpunkterna. Biståndshandläggarna informerar både skriftligt och muntligt om de olika fritids- och idrottsmöjligheter som finns.
- Även frivilligorganisationer i stadsdelen erbjuder fritidsaktiviteter riktade till målgruppen äldre. För att utveckla äldreomsorgens samarbete med dem bjuds de in till möten under året i syfte att stimulera till ytterligare aktiviteter för äldre.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Antal anläggningar för vinteraktiviteter i parkerna						12 st		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Undersöka möjligheten att erbjuda cykeltutflykter för äldre	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen håller på att se över möjligheten att kunna erbjuda cykeltutflykter för äldre. Förutsättningarna för att detta ska kunna genomföras är att en cykel ska kunna förvaras på ett tillgängligt ställe, dörrarna måste vara tillräckligt breda så att cykeln kommer in samt att det måste finnas el för att möjliggöra laddning.			
Vidareutveckla fritidsverksamheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning	2016-12-31	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måloppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter						73 %	73 %	2017
Analys								
Frågan mäts i en brukarenkät i skolan, resultatet kommer till hösten.								

Nämndmål:

Tillgången till kulturaktiviteter är god.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna har tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud. Alla, oavsett ålder och förutsättningar, ska ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur.

Analys

Arbetet för att uppnå målet pågår enligt plan. Prognosen är att det förväntade resultatet uppnås vid årets slut.

Arbetsätt och goda exempel

- En nätverksträff för förskolornas kulturombud har genomförts på Danscentrum, där representanter för nätverket Dansistan har berättat om och visat smakprov ur aktuella föreställningar inom ramen för Kulanpremien.
- Samtliga tre parklekar har haft ett genomarbetat program under sportlovet där inhyrda entreprenörer deltagit, utöver parklekspersonalen. Dockteaterverksamheten i Tessinparkens parklek har kommit igång. Flera föreställningar har genomförts och det finns även ett system för bokning av föreställningar för mindre grupper.
- I Hedvig Eleonora förskolor har en teaterföreställning för de äldsta barnen om hållbar utveckling anordnats. Barnen kunde aktivt ta del av och filosofera kring olika frågor om hållbar miljö.
- Utbudet av fritids- och kulturaktiviteter som finns i staden för personer med funktionsnedsättning presenteras i möten med biståndsbedömare. Särskilt utvalda ombud bevakar utbudet inom "Fritid för Alla".

- Personer med funktionsnedsättning som bor i särskilda boenden erbjuds regelbundet att delta i fritids och kulturaktiviteter med personalstöd. Därutöver arrangeras ett antal trivselaktiviteter och kurser på boenden.
- Inom socialpsykiatri finns träffverksamheten Startpunkt Hjorthagen som vänder sig till personer med psykisk ohälsa och har en friskvårds- och kulturinriktning. En brukarundersökning av verksamheten har genomförts och utifrån synpunkter som inkom har öppettiderna utökats. För socialpsykiatriens målgrupp har även ett riktat arbete utförts av bland annat "Peer Support", vilket resulterat i att fler brukare deltagit i olika aktiviteter såsom bowling och biobesök.
- Kulturaktiviteter för äldre erbjuds såväl inom de öppna träffpunkterna, dagverksamheterna samt på vård- och omsorgsboendena. Exempelvis på aktiviteter är musikstunder, högläsning samt "Boken kommer", vilket innebär att bibliotek levererar låneböcker till verksamheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Erbjudna aktiviteter som visar användningsmöjligheter kopplat till digitala verktyg, exempelvis iPadcafé, för äldre	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inom de öppna träffpunkterna har brukare möjlighet att lära sig använda iPad. Under första kvartalet har personal gått utbildning i digitala verktyg. Aktiviteten iPadcafé kommer att utökas under året.			
Införa "Kulturstöd för unga"	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbete planeras för att inrätta coacher inom förvaltningens ungdoms- och fritidsverksamhet i syfte att uppmuntra ungdomar till att söka Kulturförvaltningens Kulturstöd för unga.			
Ta fram evenemangskalendarium/informationsblad riktat till stadsdelens äldre	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I sina kontakter med brukare och anhöriga informerar biståndshandläggarna både muntligt och skriftligt om de kulturella aktiviteter som finns tillgängliga inom staden. Det pågår ett arbete med att sätta samman ett kalendarium/ informationsblad som sammanfattar stadsdelens utbud av aktiviteter för att förbättra informationen så att framförallt äldre som bor hemma får information om aktiviteter de kan ta del av i närområdet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Utifrån föregående det årets resultat i brukarundersökningarna pågår en rad satsningar för att utveckla kvaliteten i verksamheterna, och arbetet förväntas pågå under hela 2017. Prioriterade utvecklings-områden är: nöjdhet, personalkontinuitet, måltider samt möjlighet till påverkan.

Äldreomsorgen arbetar med att rekrytera och behålla kompetent personal. Inom biståndsenheten fortsätter arbetet med handlingsplanen för biståndshandläggare i enlighet med stadens riktlinjer, för att rekrytera och behålla biståndshandläggare. Personalkontinuitet är

viktigt, inte minst inom hemtjänsten, för brukarnas trygghetsupplevelse. Inom hemtjänsten pågår ett strukturerat arbete kring schemalagging för att nå årsmålet. Därutöver pågår kompetensutvecklingsinsatser för att behålla och utveckla befintlig personal. Inom hemtjänsten finns behov att fokusera på områdena palliativ vård, värdegrund, delaktighet, dokumentation, extern handledning samt hantering av tekniska hjälpmedel.

Implementeringen av "ramtid" pågår och det nya arbetssättet kommer att öka den enskildes möjlighet till delaktighet och möjlighet att påverka hur och när beslutade insatser ska genomföras. Äldreomsorgen möter många sköra äldre som önskar bo kvar i ordinärt boende så länge det är möjligt. Detta ställer bland annat krav på att det finns en fungerande samverkan med landstinget. För att tydliggöra gränsdragningen mellan kommun och landsting pågår en utredning om möjligheten att återlämna delegering till husläkarmottagningarna.

Tendensen är att svårt sjuka äldre i livets slutskede flyttar in på vård- och omsorgsboenden. Vårdbehoven ställer särskilda krav på en väl fungerade hälso- och sjukvård. Det finns behov av att förtydliga vårdprocessen i hälso- och sjukvårdspersonalens dokumentation.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen						71 %	71 %	2017
Analys Utfallet 2016 var 67 procent (årsmålet 70 procent). Det bedrivs ett strukturerat arbete med att utveckla mat och måltider, men utifrån föregående års resultat i kombination med att upplevelsen av mat/måltider även beror på andra faktorer (t.ex. generellt hälsotillstånd) är bedömningen att målet inte kommer att nås fullt ut.								
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen						84 %	84 %	2017
Analys Utfallet 2016 var 84 procent (årsmål 85 procent). Införandet av ramtid är ett led i att öka den enskildes delaktighet och möjlighet till påverkan. Implementeringen av ramtid sker stegvis under året. Delaktighet och påverkan arbetar äldreomsorgen aktivt med. Det strukturerade arbetet i kombination med utfallet 2016 bidrar till bedömningen är att målet kommer att uppnås 2017.								
Andel personer som får en daglig utevistelse - vård- och omsorgsboende						55 %	55 %	2017
Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen						83 %	83 %	2017
Analys Utfallet 2016 var 90 procent för vård- och omsorgsboende (årsmål 90 procent) samt 76 procent för hemtjänst (mål 84 procent). Den upplevda tryggheten beror på flera faktorer, såsom den äldres hälsa, om den äldre är ensamstående och personalens bemötande. Vissa faktorer ligger utanför äldreomsorgens kontroll. Med utgångspunkt från ovanstående är bedömningen att målet i sin helhet endast delvis kommer att uppnås.								
Andelen nöjda omsorgstagare						84 %	84 %	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ äldreomsorgen								
Analys								
Utfallet 2016 var 96 procent för dagverksamhet (årsmål 95 procent), 81 procent för hemtjänst (årsmål 86 procent) samt 85 procent för vård- och omsorgsboende (mål 85 procent). Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppnås 2017.								
	Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod					10	Max 10 personer	2017
Analys								
Utfallet 2016 var 12,3 (årsmål 10). Detta är därmed ett identifierat utvecklingsområde och arbete för att uppnå målet pågår. Vid den senaste egna uppföljningen var resultatet för den kommunala hemtjänsten 9,3. Prognosen är därför att årsmålet kommer att nås.								

Nämndmål:

Äldre är trygga och äldreomsorgen präglas av god kvalitet och delaktighet.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

De äldre ska kunna känna trygghet inför ålderdomen. Andelen nöjda omsorgstagare ökar. Hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och dagverksamheterna är säkra och av god kvalitet. Äldreomsorgen är hållbar, jämställd, tillgänglig och likvärdig. Äldre kan påverka både innehåll i omsorgen och utförare. Trygga villkor för personalen ger förutsättningar för en bra äldreomsorg.

Analys

Arbetet för att nå målet pågår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- Inom biståndsenheten pågår ett utvecklingsarbete gällande handläggningsprocessen och under första kvartalet har ett arbete med aktgranskning påbörjats.
- På Dianagårdens vård- och omsorgsboende genomförs en satsning på mat och måltider genom att, tillsammans med dietist, ha en regelbunden dialog med leverantören av mat för att förbättra och utveckla denna i enlighet med behov och önskemål. Personalen har blivit bättre på att registrera avvikelser gällande maten och information förs vidare till leverantören som har agerat. För att förbättra måltidsupplevelsen betonas även faktorer som dukning och uppläggning av mat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Implementering av palliativa ombud på vård- och omsorgsboenden (egen regi och entreprenad)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
De palliativa ombuden har arbetat fram handlingsplaner på respektive vård- och omsorgsboende. Handlingsplanerna ligger till grund för arbetet i verksamheterna och ombuden har kommit olika långt med detta. Bedömningen är att samtliga			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
handlingsplaner kommer att vara genomarbetade vid årets slut.			
Individinriktat arbete med nutritionsbehandling på vård- och omsorgsboende i egen regi	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En leg. dietist arbetar halvtid på förvaltningen. Det är en satsning som stadsdelen gjorde i samband med nutritionsöverenskommelsen som trädde i kraft i nov 2015, som beskriver gränsdragningen och tydliggör ansvarsområden för nutritionsbehandling i särskilt boende mellan kommun och landsting samt föreskrifter från Socialstyrelsen om behandling och förebyggande arbetet kring undernäring hos äldre. Nutritionsarbetet har varit ett eftersatt område som staden nu satsar på. Fokus och inriktningen på projektet som startade juli 2016, är att identifiera, behandla och förebygga sjukdomsrelaterad undernäring i särskilt boende genom att ha dietistkompetens som arbetar patientnära men som också lyfter kompetensen hos vårdpersonalen på boenden i egen regi.			
Stadsdelsnämnden deltar i en upphandling av Kampementets vård- och omsorgsboende och lägger ett egenregianbud	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Östermalms stadsdelsförvaltning lämnade ett egen regianbud gällande driften av Kampementets vård- och omsorgsboende i februari, i enlighet med gällande tidsram.			
Stadsdelsnämnden följer stadens arbete med utveckling av nya boendeformer såsom trygghetsboende med aktivitetscentra	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Dianagårdens vård- och omsorgsboende har ett föreläggande från Arbetsmiljöverket som träder i kraft sommaren 2019, vilket gör att boendets framtid är under utredning. Det krävs omfattande renovering för att boendet ska kunna fortsätta bedrivas som ett vård- och omsorgsboende. Det finns behov av trygghetsboende med aktivitetscentra i Hjorthagen. Stadsdelsnämnden följer därför noga stadens arbete och utveckling vad gäller trygghetsboenden med aktivitetscentra.			
Utveckla arbetet med en sammanhållen individuell plan (SIP) för den enskilde	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med SIP har utvecklats och arbetet pågår fortfarande. Utmaningen är att få till stånd en fungerande samverkan med landstinget, vilket är ett utvecklingsområde. Biståndsenhetens SIP-ansvariga handläggare har börjat föra statistik över genomförda SIP:ar.			
Verksamheterna upprättar handlingsplaner för de områden i brukarundersökningen som fått mindre bra resultat	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Resultaten från årets brukarundersökningar kommer under hösten. Resultaten kommer att generera handlingsplaner för de områden som fått mindre bra resultat. Utfallet från 2016 års enkätsvar har genererat särskilda satsningar, exempelvis på personalkontinuitet inom hemtjänsten och på mat och måltidssituationen på Dianagårdens vård- och omsorgsboende.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett klimatsmart Stockholm. Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt sex mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå fem mål helt och ett delvis. Nedan beskrivs vart och ett av de sex målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter samt vad nämnden planerar att göra för att samtliga mål ska uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen avseende måluppfyllelsen baseras på underliggande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

Målet förväntas uppfyllas även om utfallet för indikatorn köpt energi ännu är ovisst. Att bedöma huruvida energianvändningen är hållbar endast genom att följa indikatorn köpt energi är svårt. I synnerhet i en stadsdel som växer både sett till antalet medarbetare, brukare och verksamhetslokaler. Nämnden har därför beslutat att även följa indikatorn köpt energi per invånare. Resultat avseende båda dessa indikatorer tas endast fram på årsbasis.

Nämndens arbete för att uppnå hållbar energianvändning genom att anpassa arbetsätt, förändra beteenden och genomföra energibesparingsåtgärder i verksamheterna fortgår enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Köpt energi (GWh)				2,68 GWh		2,664 GWh	1835 GWh	2017
Analys								
Nämnden har genomfört klimatinvesteringar i vitvaror under våren. BORDE KANSKE SÄTTA GULT?								

Nämndmål:

Verksamheterna använder energi på ett hållbart sätt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan och energiförbrukning. Nämnden bidrar till en hållbar energianvändning genom att anpassa arbetsätt, förändra beteenden och genomföra energibesparingsåtgärder i verksamheterna.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel:

- Förskolorna och parklekarna har ett aktivt arbete kring miljö- och hållbarhetsfrågor, barnen involveras i detta arbete. Miljöombuden som finns i varje verksamhet är även ett aktivt stöd i enheternas miljöarbete. De deltar i förvaltningens nätverksmöten för miljöombud för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.
- Energisparande åtgärder såsom släcka lampor och stänga av datorer vid arbetsdagens slut, tas inom äldreomsorgens verksamheter regelbundet upp på APT för att hålla beteendet aktivt. Dianagårdens vård- och omsorgsboende kommer under 2017 att ta

fram en handlingsplan med syftet att minska energiåtgången i samband med disk och tvätt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Köpt energi per invånare (kwh)						36 000 kwh		2017
Analys Nämnden har genomfört klimatinvesteringar i vitvaror under våren.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Byten av äldre kylar och frysar i förskolelokalerna ska genomföras.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inventering av äldre kylar och frysar, 15 år och äldre, är gjord och utbyte har skett enligt plan av 20 stycken kylar/frysar.			
En informationskampanj riktad till verksamheterna om energibesparande åtgärder ska genomföras under året.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ett första steg är taget och informationsmaterial från Miljöförvaltningen kring energibesparande och andra klimatsmarta åtgärder är utdelat till förvaltningens chefer. Ett arbete är även påbörjat för att etablera en samverkan med stadsinterna fastighetsägare, som syftar till att i samverkan mellan verksamheterna och fastighetsägaren verka för att minska energianvändning och förbättra miljöprestandan utifrån respektive verksamhetslokals förutsättningar.			
Ljusarmaturer ska inventeras och bytas ut till mer effektiva ljusarmaturer, enligt underhållsplan.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inventeringen av äldre armaturer har inletts på förskoleområde Gärdet och Hedvig Eleonora. För övriga förskoleområden är inventering planerad att genomföras kvartal 2 och 3. Därefter planeras att ta in produkt- och kostnadsförslag från entreprenör inom området.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen avseende måluppfyllelsen baseras på underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna använder sig av kollektivtrafik, gång och cykel som transportmedel i tjänsten. Verksamheterna använder i möjligaste mån miljömässigt hållbara färdmedel.

Analys

De aktiviteter som planeras för miljömässigt hållbara transporter inom förvaltningens verksamheter pågår som planerat.

Arbetsätt och goda exempel

- Förskolorna prioriterar utflykter med barnen i närmiljön för mindre miljöpåverkan. I Norra Djurgårdsstadens förskolor används elcyklar för transport av mat. I parklekar finns särskilda transportcyklar för att förflytta sig mellan de olika parklekarna och för transport av inköp.
- I Gärdets förskolor har leverans av livsmedel minskats från två till en per vecka.
- Under våren har enheten för biståndsbedömning påbörjat vårdplanering via videokonferenser vilket resulterar i mindre resande.
- Parkmiljöavdelningen minskar utsläppen av växthusgaser genom att följa förvaltningens resepolicy och vid upphandling ställa miljökrav på entreprenörernas maskinparker. Avdelningen kör elbilar och använder odubbade däck.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Aktualisera policy för resor i tjänsten samt information riktad till förvaltningens medarbetare	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen har samlat in resepolicyer från andra förvaltningar/bolag i staden för att jämföra innehåll och formuleringar, som underlag till ett utkast på ny aktualiserad policy.			
Genomföra miljörevision av driftentreprenörens maskinpark	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen avseende måluppfyllelsen baseras på underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Nämndmål:

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategier för dagvattenhantering, skötsel som prioriterar biologisk mångfald och stadsodling gör att parker och grönområden är anpassade till nya klimatförändringar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster.

Analys

Arbetet med att anpassa Östermalms parker till nya klimatförutsättningar och åtgärder för att

bidra till en biologisk mångfald pågår enligt verksamhetsplan.

Förvaltningen har under perioden deltagit i Exploateringskontorets, Stadsbyggnadskontorets samt Trafikkontorets planering av parkerna i Norra Djurgårdsstaden och verkar för att de ekologiska sambanden ska stärkas där.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska skaffa sig fördjupad kunskap i dagvattenhantering för att kunna anpassa parkerna till nya klimatanpassningar	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I april deltog två av medarbetare i en utbildning kring dagvattenhantering. Ett seminarium för val av nya växtsorter anpassat till ett förändrat klimat genomfördes av förvaltningen i april.			
I Tessinparken ska planteringar genomföras i syfte att öka biologisk mångfald och stärka ekosystemtjänsterna i parken	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I syfte att förbättra den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster i Tessinparkens Norra del kommer olika åtgärder, i form av bland annat planteringar, att genomföras under 2017. Under april månad har anläggning av en plats för trivsel och för stadsodling startat. Under hösten fortsätter arbetet med att stråk av ängsmark tillskapas i syftet att förstärka den spridningskorridor som parken är en del av.			
Sköta strandlinjerna inom stadsdelsområdet så att både rekreation och biologisk mångfald främjas	2017-01-01	2017-12-31	
Skötselplaner i syfte att öka den biologiska mångfalden och stärka ekosystemtjänsterna inom stadsdelsområdet ska tas fram	2017-01-01	2017-12-31	
Utredda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i varje parkupprustningsprojekt	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen avseende måluppfyllelsen baseras på underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Nämndmål:

Nämnden minskar uppkomsten av avfall och ökar återvinningen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheterna återbrukar och hushåller med material och arbetar för minskad uppkomst av avfall. Avfall återvinns i största möjliga utsträckning, och matsvinnet minskar

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se goda exempel samt avrapportering av aktiviteter nedan.

Arbetsätt och goda exempel

- Östermalms förskolekök arbetar för att minska matsvinnet som en del i strategin för En klimatsmart måltid i förskolan - en måltidsstrategi för ökad andel ekologisk mat. En utvärdering visar att kockarna upplever de kemikaliesmarta åtgärderna som enkla och begripliga, medan arbetet med att minska matsvinn uppfattas som mer komplext. Kockarna har diskuterat med sin personal hur man kan minska matsvinn genom ökat samarbete till exempel genom att säkerställa att rätt antal portioner tillagas genom god kommunikation och hur serveringsmetod (buffé eller servering vid bord) påverkar svinn.
- Alla tre parklekar har fungerande källsorteringssystem för att ta hand om matavfallet. I parklekarnas caféverksamhet används i största utsträckning KRAV-märkta produkter.
- Förskolorna har använt sig av pedagogiskt spel Kapten Reko för att på ett lustfyllt sätt lära och leka kring mat och svinn.
- I Norra Djurgårdsstadens förskolor 2 finns en egen återvinningsstation, som barnen varit delaktiga i att utforma.
- I Gärdets förskolor har barnskötare och förskollärare deltagit i olika nätverk och litteraturseminarium. Under perioden har fokus legat bland annat på hållbarhet, återbruk och hur personalen presenterar och introducerar det pedagogiska materialet för barnen så att det blir attraktivt och spännande.
- Parkmiljöavdelningen har besökt den nya biokolanläggningen i Högdalen, där det kommer att vara möjligt för förvaltningen att leverera träd, grenar och kvistar som avverkas i parkerna och som kan användas för framställning av det näringsrika och jordförbättrande biokolet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Införande av fler miljösmarta skräpkorgar i parkerna	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel och fortsatt sin satsning på miljösmarta skräpkorgar samt skräpkorgar med källsorteringsmöjlighet.			
Införande av miljösmarta källsorteringskärl på fler platser i parkerna	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Skräpkorgar för källsortering av glas, papper och övrigt har placerats ut i parklekarna i Humlegården, Gustav Adolfsparken och Tessinparken.			
Inventera verksamheternas möjlighet till att förvara och få hämtning av matavfall	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inventeringsrapport om verksamheternas möjligheter till matavfallshantering är under framtagande.			
Nämnden deltar i planeringen av ett återbrukscentrum i Norra Djurgårdsstaden	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Stockholm vatten och avfalls styrelse fattar i juni beslut om ett eventuellt genomförande av återbrukscentrum. Förvaltningen har under året stöttat och gett input till projektet genom ett flertal möten. I slutet av april genomfördes dessutom en workshop där representanter från förvaltningen och politiker från stadsdelsnämnden deltog. Om beslutet i Stockholm vatten och avfalls styrelse blir att de två tilltänkta husen ska bli verklighet kommer resultatet av workshopen, för förvaltningens del, att vara en del i det vidare arbetet.			
Undersöka möjlighet till samverkan med Kungliga Djurgårdsförvaltningen för gemensam kompostanläggning för parkavfall inom Norra Djurgårdsstaden	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen har inlett samarbete med Kungliga Djurgårdsförvaltningen i syfte att anlägga en gemensam			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kompostanläggning för komposterbart parkavfall från Hjorthagen.			
Vid planering av nya verksamheter ska nämnden verka för att matavfallet tas omhand	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Under våren startar en ny verksamhet, Servicebostad Husarvikstorget 3. I fastigheten finns sopsug för hushållsavfall samt miljörum för övriga fraktioner enligt klimatbyggnad nya fastigheter			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Bedömning av måluppfyllelsen baseras på prognoser avseende underliggande indikatorer och nämndmål med tillhörande aktiviteter. Tertialuppföljningen visar att verksamheterna minskar användningen och exponeringen av skadliga kemikalier, samtidigt som andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		100 %	95%	2017
Analys								
Förskolornas miljöombud har träffats i stadsdelsövergripande nätverk i vid två tillfällen under perioden. Fokus för träffarna har varit kemikaliesmart inomhusmiljö för att säkerställa att åtgärderna för nivå 1 och nivå 2 (enligt Kemikaliecentrums Vägledning för Kemikaliesmart förskola) arbetas in och bibehålls. I nätverket har också utemiljön kartlagts ur ett kemikalieperspektiv.								
Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %		100 %	75%	2017
Analys								
Förvaltningen ska upphandla entreprenad för anläggning av den nya lekplatsen på Sportfältet och ska ställa krav på BVB i avtalet. Fem av parkmiljöavdelningens medarbetare har deltagit i en utbildning för att få kunskap i hur byggvarubedömningen (BVB) ska användas.								
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och				49,93		48 %	40%	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
livsmedel								
Analys Andel inköpta ekologiska livsmedel av uppgick till 57 procent fram till mars månad. Andelen ekologiska livsmedel inom förskolan har höjts från 54,7 procent (snitt 2106) till 60,4 procent (snitt hittills under 2017). Den avgörande faktorn för att kunna öka andelen ekologiska livsmedel anser kockarna är utbudet inom ramen för det upphandlade sortimentet, där man önskar se ett större utbud av ekologiska livsmedel.								

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giftfria

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheterna minskar användningen och exponeringen av skadliga kemikalier. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar.

Analys

Arbetet med att minska användningen och exponeringen av skadliga kemikalier fortgår enligt verksamhetsplan. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar. Inom förskoleverksamheten har samtliga kockar tillsammans med en medarbetare från respektive förskola fått en halvdagsutbildning i måltidspedagogik. Utbildningen syftar till att ge alla barn en lustfylld, lärande och hälsosam relation till mat och måltid på förskolan. Det fortsatta arbetet med en klimatsmart måltidsstrategi, mer grönt och ekologiskt på tallriken, mindre matsvinn och råvaror i säsong underlättas av att personal och kock får möjlighet att samarbeta kring gemensamma mål. Även parklekarna omfattas av målet om giftfria verksamheter och personalen har fått utbildning i kemikaliesmart förskola.

Goda exempel

- Arbetet med att byta ut gamla däckgungor inom Östermalms stadsdelsområde pågår, samtliga gungor ska vara utbytta 1 juli 2017.
- Periodens utfall för Engelbrekts förskolor i andel ekologiska livsmedel är 71,75 procent.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En inventering av golvmattorna i förskolelokalerna ska göras.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inventering av golvmattor är genomförd inom förskoleområde Gärdet och Engelbrekt fram till T1.			
På plastgolv (äldre än 2006) ska golvmattan bytas till ett mer miljövänligt material vid planerade underhållsåtgärder	2017-01-01	2017-12-31	
Analys På Gärdets förskoleområde finns en förskola med äldre plastgolv som är planeras bytas ut. Arbetet beräknas utföras först 2018, efter det att stambyte i fastigheten är utfört. Inom Engelbrekts förskoleområde finns fyra förskolor med äldre plastgolv. Där bedöms att byte på en av förskolorna är prioriterat utifrån slitage. Samtal förs med berörd fastighetsägare som är underhållsansvarig.			
Utreda möjligheten till samarbete mellan en förskola och Söderbrunns koloniträdgård.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys En kontakt mellan förvaltningen och Söderbrunns koloniträdgård är tagen, planering av aktiviteter pågår.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

◆ Uppfylls delvis

Analys

Prognostiserad måluppfyllelse baseras på underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Nämnden har genomfört en kartläggning av personalens upplevelse av ljudnivån. I samband med medarbetarundersökningen fick medarbetarna ta ställning till påståendet: "Jag tycker att ljudnivån på min arbetsplats är god". Respondenterna fick gradera sina svar på en skala mellan 1-10, där 10 var instämmer helt och 1 instämmer inte alls. Sett till förvaltningen som helhet svarade 51 procent av medarbetarna att ljudmiljön var god (8-10), 26 procent angav 5-7, vilket kan tolkas som godkänd, medan 22 procent av svaren låg inom spannet 1-4, som i detta fall kan tolkas som underkänd. Andelen som anger att ljudnivån är god skiljer sig beroende på verksamhet. Förskoleverksamheten har betydligt större andel (36 procent) som angett missnöje än exempelvis administrationen eller äldreomsorgen (10 procent).

Ett kontinuerligt arbete pågår på förskolorna för att förbättra inomhusmiljön som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dels genom kemikaliesmart förskola och dels genom att anpassa möbler och material. Det har visat sig att både arbetssätt och lokalernas utformning spelar en avgörande roll när det gäller förskolornas ljudmiljö. Utifrån resultatet i medarbetarundersökningen om medarbetarnas upplevelse av ljudmiljön kommer en fördjupad kartläggning att genomföras under året. För utredningsresurser föreslås i ärendet en ombudgetering om 0,5 mnkr, utifrån äldreomsorgens prognostiserade överskott till förskola och parklek.

Nämndmål:

Nämnden påverkar utformning och material i verksamhetslokaler och i bostäder

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Nämndens lokaler uppfyller stadens krav på god inomhusmiljö. Planeringen av nya bostäder och vid förbättring av allmänna lokaler anpassas material och utformning så att hälsorelaterade risker minimeras. Luftkvaliteten inomhus förbättras och ljudnivån är god.

Analys

Arbetet med inomhusmiljön i nämndens lokaler fortgår enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
De senaste ventilationskontrollprotokollen (OVK) ska inhämtas från fastighetsägare där förskolor har lokal, och att fastighetsägarna vidtagit åtgärder där så erfordras.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inhämtning påbörjad.			
Kartläggning av personalens upplevelse av ljudnivån	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kartläggning genomfördes i samband med medarbetarundersökningen.			

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett ekonomiskt hållbart Stockholm. Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt 5 mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå samtliga mål. Nedan beskrivs vart och ett av de 5 målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att samverka med högskolor och universitet och har under perioden tagit emot studenter för praktik och deltagit i experiment genomförda av studenter inom ramen för deras uppsatsarbete. Samverkan med olika lärosäten, framförallt inom områdena förskola, socialtjänst och äldreomsorg bidrar till att stärka kopplingen mellan verksamhet, utbildning och praktik. Nämnden deltar även i stadens traineeprogram och mottar därigenom nyexaminerade akademiker som erbjuds en anställning i kombination med utbildning och praktik inom olika relevanta verksamhetsområden.

Arbetet med VFU (verksamhetsförlagd del av lärarutbildningen) har fortgått enligt plan. Det pågår planering för en lokal VFU handledarutbildning tillsammans med Södermalms och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar inför hösten. Utbildningen som är på 7,5 högskolepoäng anordnas av Stockholms universitet. 13 förskollärare från Östermalm har anmält intresse.

Verksamhetsmålet riktar sig främst till utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden och nämnden har därför inga egna nämndmål under detta mål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Prognostiserad måluppfyllelse baserar sig på underliggande nämndmål med tillhörande aktivitet.

Nämnden arbetar med att främja relationerna till lokala företagsorganisationer och kommer under året att utreda förutsättningarna för att inrätta ett företagsråd.

Nämndmål:

Nämnden har ett gott samarbete med lokala företagsorganisationer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarnas behov tillgodoses genom olika driftsformer och fler företagsetableringar i området. I stadsdelsområdet finns goda förutsättningar för företag att etablera sig. Lyhörddhet råder för företagets önskemål och samverkan sker med företagareföreningar i stadsdelsområdet.

Analys

Arbetet med att främja relationerna till lokala företagsorganisationer pågår enligt plan.

Arbetsätt och goda exempel

- Förvaltningen är adjungerad i styrelsen för Företagsgruppen i Norra Djurgårdsstaden och stöttar områdets näringsliv, exempelvis genom att bjuda in lokala företagare till vårmaknaden och evenemanget som hålls i anslutning till invigningen av det nya vattenkonstverket i Norra Djurgårdsstaden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utreda förutsättningar för att inrätta ett företagsråd	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen planerar att ta upp utredningen för beslut i nämnden innan årets slut.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall respektive prognostiserat utfall i

indikatorer samt underliggande nämndmål och aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,23 %	0,33 %	0,27 %	0,24 %		0,3 %	1,7 %	Tertial 1 2017
Analys I snitt 169 personer per månad, av totalt 72 330 invånare i stadsdelen, har uppburit ekonomiskt bistånd. Det är en minskning, då 201 personer uppbur ekonomiskt bistånd samma period 2016. Både vuxna och barn räknas in. Andelen kvinnliga biståndstagare i åldern 18-64 år var 0,27 procent (63 kvinnor av 23 332) vilket är en minskning från 76 kvinnor motsvarande period 2016. Andelen manliga biståndstagare 18-64 år var 0,33 procent (77 män av 23 285) vilket är en minskning från 89 män motsvarande period 2016.								
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,2 %	0,22 %	0,18 %	0,21 %		0,3 %	1,1 %	Tertial 1 2017
Analys I snitt 93 personer per månad, av totalt 46617 invånare i stadsdelen. Andelen kvinnor var 0,18 procent, 42 personer jämfört med 53 personer motsvarande period 2016. Andelen män var 0,22 procent, 50 personer jämfört med 58 motsvarande period 2016.								
Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	3 st	2 st	1 st	4 st	5 st	5 st	850 st	Tertial 1 2017
Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	2 st	1 st	1 st	7 st	5 st	5 st	500 st	Tertial 1 2017
Analys Antalet praktiktillfällen motsvarar Jobbtorgs behov av platser. Nämnden har ingen påverkan över detta behov.								
Antal tillhandahållna platser för sommarjobb				217		235 st	8 500 st	2017
Analys Årsmålet har höjts från 200 i verksamhetsplanen.								
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	5			15	15	15 st	900 st	Tertial 1 2017
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi				200 st		235 st	8 500 st	2017
Analys Årsmålet har höjts från 200 i verksamhetsplanen.								
Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse					
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2017-01-01	2017-12-31						

Nämndmål:

Kvinnor och män klarar sin egen försörjning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kvinnor och män lever ett självständigt liv och klarar sin egen försörjning. Andelen personer som har ekonomiskt bistånd minskar i förhållande till befolkningen.

Analys

Under perioden har fler kvinnor och män haft möjlighet att leva ett självständigt liv och klarat sin egen försörjning, då andelen personer som har ekonomiskt bistånd minskar i förhållande till befolkningen.

I samband med beslutet om verksamhetsplan 2017 gav nämnden förvaltningen i uppdrag att "undersöka huruvida ytterligare resurser kan avsättas så att fler sommarjobb, än föreslagna 200, kan erbjudas ungdomar". Årsmålet har höjts till 235. Förvaltningen fick samtidigt uppdraget att "utveckla informationen om sommarjobben ute på skolorna och utarbeta en strategi för hur sommarjobbarna kan användas som till exempel enligt Söderandans tänkesätt". Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för samordningen av sommarjobben och även för informationen. Skolorna har fått informationsmaterial utskickat, vilket också stämts av med förvaltningen. Söderandan har ett renare, grönare och tryggare stadsdelsområde som målsättning. Parkmiljöavdelningen har via parkdriftentreprenören medverkat till att erbjuda sommarjobb som, i likhet med Söderandans, syftar till att skapa ett renare, grönare och tryggare stadsdelsområde. Under 2017 ger det 24 ungdomar sommarjobb i Östermalms parker.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer med socialmedicinska rehabiliteringsskäl som går till egen eller annan försörjning efter insatser i förvaltningens verksamhet.	11,76 %			28,3 %	25 %	25 %		Tertial 1 2017
Analys Från Östermalm har 17 personer deltagit varav två har avslutats till egen försörjning (en man och en kvinna). Bedömningen är att årsmålet om 25 procent kommer att uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Inventering ska göras om vilka praktikplatser och feriejobb som är möjliga för personer med funktionsnedsättning	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att erbjuda fortbildning till personal som saknar adekvat utbildning. Det gäller både utbildning på grundläggande nivå och utbildning som är riktad mot bristyrken.

Nämnden har bl.a. fortsatt att göra en satsning på arbetslagsledarutbildning för förskollärare samt pedagogisk grund- och vidareutbildning till barnskötare och förskollärare. Ytterligare 38 förskollärare har under perioden påbörjat arbetslagsledarutbildning, i syfte att stärka förskolläraernas yrkesroll genom att utveckla det pedagogiska ledarskapet med fokus på arbetslagets lärande.

Genom den statliga satsningen på ökad bemanning i äldreomsorgen för åren 2015-2018 kommer antalet anställda att öka i verksamheterna. Alla tillsvidareanställda behöver adekvat utbildning och ges förutsättningar att arbeta professionellt. Kompetensutveckling planeras exempelvis inom dokumentation, demens, psykisk ohälsa och digitala verktyg.

Verksamhetsmålet riktar sig främst till utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden och nämnden har därför inga egna nämndmål under detta mål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden respektive förväntat utfall för helåret avseende underliggande indikatorer och nämndmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,84 %			96,74 %		100 %	100 %	Tertial 1 2017
Analys Avser budget efter prestationsjusteringar								
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99 %			96,7 %		100 %	100 %	Tertial 1 2017
Analys Avser budget efter prestationsjusteringar								
Nämndens prognossäkerhet T2				-2 %		+/-1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att ha budget i balans med fokus på effekter för invånarna.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Budget i balans för enheterna, positivt resultat för nämnden och god effekt för stadsdelens invånare. Personal uppmuntras till att finna långsiktiga och kostnadseffektiva lösningar till nytta för invånare och brukare

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplanen.

Arbetsätt och goda exempel

- Verksamheterna arbetar aktivt med att nå en budget i balans och enhetscheferna har regelbundna uppföljningar med kontrollers på ekonomiavdelningen. Avvikelseanalyser analyseras och leder till prognosjusteringar. .
- Enheten för biståndsbedömning har utvecklat en ny uppföljningsmetod för att följa upp utförandegraden av beviljade insatser inom hemtjänsten. Representanter från enheten deltar i en stadsgemensam nätverksgrupp med syftet att arbeta fram metoder och dela erfarenheter avseende uppföljning och granskning av leverantörsfakturer.
- Det digitala förnyelseprojektet *Effektivare uppföljning av parkskötselentreprenaden* som initierats av Parkmiljöavdelningen är prioriterat av stadens digitala råd. Projektet omfattar alla stadsdelsförvaltningar och samordnas av trafikkontoret. Arbetet ska genomföras under 2017 och 2018.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett demokratiskt hållbart Stockholm. Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt 8 mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen av utfall och prognostiserade utfall visar att nämnden när året är slut förväntas nå 6 av målen helt och 2 delvis. Nedan beskrivs vart och ett av de 8 målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter samt vad nämnden gör för att samtliga mål ska uppfyllas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Den prognostiserade måluppfyllelsen baseras på underliggande nämndmål med tillhörande

aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda och resurserna fördelas lika efter behov.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ett genus- och antirasistiskt perspektiv är integrerat i verksamheterna. Arbete med jämställdhetsanalys vidareutvecklas.

Analys

Arbetet för att integrera ett genus- och antirasistiskt perspektiv fortgår enligt verksamhetsplan. Förvaltningen har under perioden utsett representanter till stadens jämställdhetsnätverk. Förhoppningen är att deltagandet i nätverket ska stärka förvaltningens arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ordinarie styrning, uppföljning och planering för ett långsiktigt och systematiskt förändringsarbete.

Arbetsätt och goda exempel

- Tydlighet kring förväntningar och i mål ger förutsättningar för medarbetare i förskolan att ha en jämställd arbetssituation utifrån respektive uppdrag. Genom metoder och förhållningssätt från ABC (Alla Barn i Centrum) har chefer och medarbetare stärkts i sitt arbete för att bedriva en jämställd verksamhet (se under 1.1).
- I Norra Djurgårdsstadens förskolor 1 har all personal deltagit i en föreläsning om normkritik och genus. Enheten har sedan haft nätverk för både barnskötare och förskollärare kring utvecklingssamtal så att alla ska få en gemensam grund och ett likvärdigt tänk kring innehåll och genomförande av dessa samtal.
- Merparten av personalen inom äldreomsorgens enheter är kvinnor. Vid rekrytering strävar enheterna efter en jämnare köns- och åldersfördelning. Enheten för biståndsbedömning har genomfört en lönekartläggning där mäns och kvinnors medianlöner jämförs. Resultatet visar att det inte finns behov av lönejusteringar utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel parkprojekt som bidrar till målet om en mångfald av fritidsaktiviteter som möjliggör ett jämställt nyttjande	100			100	100	100		Tertial 1 2017
Analys								
Det finns belägg för att parkytornas storlek och mångfunktionalitet har betydelse för ett jämställt nyttjande. Forskning visar								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
bland annat att flickor blir mer stillastående än pojkar när friytetillgången är liten. Förvaltningen bevakar därför att parktillgången blir tillräckligt stor och att mångfunktionella ytor planeras vid upprustning av befintliga parker och vid utvecklingen av nya parker.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En uppskattning av antalet besökare (pojkar respektive flickor) i parklekarna ska göras, som underlag för hur verksamheten kan vidareutveckla inne- och utemiljöerna.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vid ungdomsparken som startar sin verksamhet för året i april kommer statistik över antalet besökare uppdelad på flickor respektive pojkar att föras. Likaså deltagare i snickeriverksamheten som även den startar i april kommer statistik över flickor respektive pojkar att föras.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall respektive prognostiserat utfall i indikatorer samt underliggande nämndmål och aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Aktivt Medskapandeindex	82	83	82			80	83	2017
Analys Aktivt medskapande index (AMI) mäts genom medarbetarundersökningen. År 2016 genomfördes ingen undersökning. År 2015 var resultatet 78. Årets mätning innebär därmed en tydlig förbättring jämfört med föregående mätning. Det ligger även över genomsnittet för staden, som i årets mätning var 80. AMI består av tre delindex, motivation (82), ledarskap (79) och styrning (84). Nämndens resultat innebär en tydlig förbättring av alla tre delindexen.								
Index Bra arbetsgivare						85	fastställdes 2017	2017
Analys Bra arbetsgivare är ett index som består av tre delindex med tre till fyra frågor vardera. De tre delindexen är Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats. Även detta index mäts till stor del med hjälp av medarbetarundersökningen men beräkningsunderlag finns inte framtaget ännu.								
Index Psykosocial arbetsmiljö						77	fastställdes 2017	2017
Analys Psykosocial arbetsmiljö är ett index som består av tre delindex med tre till fyra frågor vardera. De tre delindexen är Mina utgångspunkter, Ledarskap och Medarbetarskap. Även detta mäts i medarbetarundersökningen men beräkningsunderlag finns inte framtaget ännu.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Sjukfrånvaro ♀	7 %	4,9 %	7,3 %	7,3 %	6,8 %	6,8 %	tas fram av nämnd en	Tertial 1 2017
Analys Stadsdelsförvaltningens sammantagna sjukfrånvaro (rullande 12-månadersperiod) har fortsatt sjunka och uppgick per mars 2017 till 7,05 procent, en minskning med 0,25 procentenheter jämfört med utfallet i verksamhetsberättelsen 2016. Stadsdelsförvaltningen har därmed, i likhet med det senaste redovisningstillfället, den lägsta sjukfrånvaron av stadens samtliga stadsdelsförvaltningar. Det är den långa sjukfrånvaron (särskilt från dag 366) som minskar, den korta sjukfrånvaron är något högre än tidigare. Förvaltningen fortsätter sina insatser för att ytterligare minska sjukfrånvaron. Årsprognosen ligger därför kvar på samma nivå som tidigare.								
Sjukfrånvaro dag 1- 14 ♀	2,59 %	1,63 %	2,71 %	2,5 %	2,5 %	2,4 %	tas fram av nämnd en	Tertial 1 2017
Analys Den korta sjukfrånvaron har, i likhet med stadens genomsnitt, ökat något jämfört med det resultat som redovisades i verksamhetsberättelsen. Fortsatta analyser och insatser planeras för att minska den korta sjukfrånvaron.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Nämnden inväntar stödmaterial från SLK, som är på väg att beslutas/tas fram.			
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att skapa trygga anställningar och goda arbetsvillkor genom att minimera användningen av allmänna visstidsanställningar i yrkeskategorier där denna anställningsform är frekvent.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

Medarbetarenkäten visar att personalen är motiverad och delaktig. Förvaltningens chefer utbildas i kompetensbaserad rekrytering och förvaltningen rekryterar och upprätthåller adekvat kompetens. Heltidsanställningar är norm och sjukfrånvaron fortsätter att minska.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan. Resultatet av medarbetarundersökningen visar att personalen är motiverad och delaktig. Arbetet med att fördjupa analysen av resultaten tar nu vid. Förvaltningens chefer har utbildats i kompetensbaserad rekrytering. Heltidsanställningar

är norm och den totala sjukfrånvaron fortsätter att minska. Korttidssjukfrånvaron ligger fortsatt något över målvärdet. Fortsatta analyser och insatser planeras för att minska den korta sjukfrånvaron.

Goda exempel

- När medarbetarundersökningens resultat bryts ned per verksamhetsgren framgår att fritidsverksamheten har högst AMI (Aktivt Medskapande Index). Där uppnås 87 jämfört med förvaltningens samlade resultat som alltså var 82. Även delindexet ledarskap var högst för denna verksamhetsgren, 92, jämfört med förvaltningens samlade resultat som uppgick till 79.
- Förskolechefens pedagogiska ledarskap har lyfts som ett tema på ett ledningsgruppsmöte. Begreppet har diskuterats och problematiserats utifrån Skolinspektionens rapport "Förskolechefens ledning – om att ta ansvar för den pedagogiska verksamheten" (2016). Planering för höstens chefsdagar pågår. Det pedagogiska ledarskapet kommer då att granskas utifrån begreppet "upplyftande ledarskap".
- Implementering av den gemensamma modellen för pedagogisk utvecklingstid fortsätter. En andra utvärdering, i form av en enkät, visar att modellen haft en positiv effekt på undervisningen och det kollegiala lärandet. Dock finns det fortsatta skillnader mellan enheterna avseende hur väl de lyckats implementera modellen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Planering för hur arbetet med uppföljning av medarbetarenkäten ska gå till har tagits fram. Förvaltningens övergripande resultat ska tas upp på ett chefsforum i maj. Därefter vidtar enheter och avdelningars arbete med att ta fram handlingsplaner. När det är gjort kommer samtliga handlingsplaner att samlas in och analyseras, för att se om det finns behov av särskilda gemensamma insatser.			
Gå ut med en förfrågan till deltidsanställda om önskemål att gå upp till 100 %	2017-01-01	2017-12-31	
Kartläggning av chefer och medarbetares IT-mognad	2017-01-01	2017-12-31	
Mottagarorganisation för det stadsgemensamma projektet gemensam it-service etableras och förberedelser genomförs inför övergång till nya leverantörer.	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningar för förvaltningens chefer inom kompetensbaserad rekrytering ska genomföras.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utbildning i kompetensbaserad rekrytering för alla förvaltningens chefer genomfördes i början av februari, med stöd av HR-service (Serviceförvaltningen).			
Utredda möjligheten att bygga upp en vikarie- och resurspool för förskola tillsammans med Norrmalms stadsdelsnämnd	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetet med att utreda möjligheten att bygga upp en vikarie- och resurspool för förskola tillsammans med Norrmalms stadsdelsnämnd har påbörjats.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

◆ Uppfylls delvis

Analys

Bedömningen av måloffyllelsen baseras på prognoserna gällande underliggande indikatorer, aktiviteter och nämndmål.

Nämnden har fortsatt mycket höga målsättningar gällande detta målområde. Årsmålen för 2016 nåddes endast delvis och målområdet betraktas därför som ett av förvaltningens utvecklingsområden år 2017. Samtidigt är och har det varit svårt att analysera resultaten i brukarundersökningarna, veta vad de står för och ta fram adekvata åtgärder. Delar av förvaltningsledningen har därför deltagit i ett seminarium ”Ett Stockholm fritt från diskriminering” för att fördjupa kunskaperna och få stöd i analysen.

Staden har låtit en extern utredare genomföra en studie om diskriminering i staden, som redovisades på seminariet. I studien är det i första hand brukarundersökningarna inom olika verksamhetsområden (jämför indikatorerna nedan) som analyseras. Utredaren konstaterar att diskriminering är ett begrepp som kan definieras på olika sätt. I brukarundersökningarna tillfrågas respondenterna om de upplever att de har blivit utsatta för diskriminering, men det framgår inte vad de lägger i begreppet. Diskriminering, i juridisk mening, utgår från de sju diskrimineringsgrunderna som omfattas av lagens diskrimineringsförbud dvs. kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Tre situationer anses diskriminerande. 1) Att en person blir sämre behandlad pga. någon av diskrimineringsgrunderna, 2) trakasserier kopplade till diskrimineringsgrunderna, 3) utebliven kompensation (funktionshindrade har rätt till särbehandling för att få lika möjligheter, t.ex. tillgänglighetsåtgärder). Utredaren konstaterar att juridisk diskriminering och den upplevda diskriminering som fångas i brukarundersökningarna troligtvis enbart delvis överlappar varandra.

Utöver upplevd diskriminering och juridisk diskriminering finns strukturell diskriminering, som även den kan definieras på olika sätt. Denna form av diskriminering riktar sig inte mot en enskild person, utan är summan av en massa beslut som innebär är särskilda grupper missgynnas t.ex. bostadssegregation eller äldre byggnader som inte är tillgänglighetsanpassade.

Sett till staden som helhet ansåg sig sammantaget cirka 10 procent diskriminerade föregående mätperiod. Vanligaste grunden var etnisk tillhörighet, därefter kön, funktionsnedsättning och ålder. Fler anser sig diskriminerade i socioekonomiskt utsatta områden. Lägsta andelarna återfinns på Östermalm och Södermalm. (Dessutom var svarsfrekvensen lägre i utsatta områden, ju färre som svarade desto större andel ansåg sig utsatta för diskriminering.) De verksamhetsområden där största andelen som upplever sig diskriminerade återfinns är, enligt studien, socialpsykiatri och omsorg för personer med funktionsnedsättning, vilket

överensstämmer med resultaten för Östermalm. Den mest förekommande diskrimineringsgrunden som åberopas av brukarna inom dessa verksamheter är just funktionsnedsättning, därefter kön och etnicitet. De anser troligtvis därmed att de inte får det stöd de borde få.

Utredaren rekommenderar staden att koncentrera sina åtgärder till de stadsdelar och de verksamhetsområden där flest anser sig utsatta. Det innebär att särskilt fokus bör läggas på socialpsykiatrin och funktionshinderområdet. Nämnden planerar dock att genomföra såväl generella kompetensutvecklingsinsatser, för medarbetare från samtliga nämndens verksamhetsområden, som specifika inom de verksamhetsområden där flest anser sig utsatta.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering				98 %		100 %	Öka	2017
Analys Utfallet 2016 var 98 % (mål 100 %). Utfallet på indikatorn kommer under hösten då resultatet av brukarundersökningen redovisas. Med utgångspunkt från föregående års resultat i kombination med det högt uppsatta målet, är bedömningen att målet inte kommer att nås fullt ut.								
Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				86 %		90 %	Öka	2017
Analys Utfallet på indikatorn kommer under hösten då resultatet av brukarundersökningen kommer. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andel brukare inom socialpsykiatrin som inte upplever diskriminering				93 %		93 %	Öka	2017
Analys Utfallet på indikatorn kommer under hösten då resultatet av brukarundersökningen kommer. Bedömningen är att målet kommer att uppnås.								
Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem				98 %		100 %	Öka	2017
Analys Förskoleundersökningens resultat kommer i maj, v. 20-21. Prognosen är att det högt uppsatta årsmålet på 100 procent inte kommer att nås fullt ut.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska utbilda och säkerställa kompetens om rasism och diskriminering hos chefer och personal som möter invånare. Kommunstyrelsen ska bistå i detta arbete med	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
utgångspunkt i ECCARS tiopunktsprogram			

Nämndmål:

Verksamheterna är fria från diskriminering.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheterna utvecklar ett jämställt, normkritiskt och antirasistiskt arbetssätt. Inga klagomål och synpunkter gällande diskriminering.

Analys

Arbetet mot diskriminering fortgår i enlighet med verksamhetsplanen. Inga klagomål eller synpunkter gällande diskriminering har inkommit under perioden.

Arbetssätt och goda exempel

- Miljön på förskolorna är utformad så att alla barn har möjligheter att prova olika aktiviteter och material. I förskolornas projektinriktade arbetssätt ges barnen möjligheter att uttrycka sig genom olika uttrycksformer som exempelvis målning och dans. Barnens möjligheter att intressera sig för varandras idéer, förslag och tillvägagångssätt ökar när de får mötas i mindre grupper i meningsfulla sammanhang.
- Ungdomsmottagningen är HBTQ-diplomerad och visar genom både bemötande och inredning av verksamhetslokalerna att de vänder sig till alla ungdomar oavsett könsidentitet, sexualitet eller fysiska förutsättningar. Stöd- och serviceenheten har genomgått stadens HBTQ-utbildning och diplomerats under perioden. Även Enheten för biståndsbedömning, inom äldreomsorgen, kommer under året att genomföra en utbildning inom HBTQ-frågor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Anordna en finsk anhörigdag i samarbete med innerstadsdelarna	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En finsk anhörigdag i samarbete med innerstadsdelarna, är planerad till den 5 oktober 2017.			
Anordna föreläsning i normkritik och jämställdhet för ungdomar på Humlanhuset	2017-01-01	2017-12-31	
Synpunkter och klagomål gällande diskriminering ska sammanställas och redovisas särskilt i den uppföljning som sker till nämnden i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelse.	2017-12-31	2017-12-31	
Analys Se avsnitt om synpunkts- och klagomålshantering, i slutet av denna rapport.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Den prognostiserade måluppfyllelsen baseras på underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barnperspektivet uppmärksammas och barnets rättigheter respekteras

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och ungas intressen och behov tas till vara och deras inflytande stärks. Ökad samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst bidrar till att barn och unga får sina behov tillgodosedda

Analys

Arbetet med att stärka barn och ungas inflytande och tillvarata deras intressen fortgår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- Förskolorna lyfter in barnperspektivet i planering och genomförande av verksamheten som anpassas till barnen. Personalen delar in barnen i mindre grupper för att skapa lugn och god lärmiljö. En del förskolor arbetar med barnråd för att skapa utökade möjligheter för barns delaktighet och inflytande.
- I Gärdets förskolor har barnen fått dokumentera verksamheten med hjälp av en kamera. Personalen har fått syn på vad barnen fäster sig vid och det har hjälpt personalen att tänka vidare hur de kan förändra verksamheten.
- Inom socialtjänstens verksamhet har samtalsrum anpassats så att barn och ungdomar ska känna sig välkomna.
- I beslutsunderlag och i förhandsbedömningar framgår om barnet eller ungdomen har fått möjlighet att framföra sina synpunkter samt på vilket sätt. Vid barnavårdsutredningar används utredningsinstrumentet BBIC (barnens behov i centrum) som säkerställer att det alltid finns ett barnperspektiv i utredningarna. Det dokumenteras alltid om socialtjänsten har träffat barnet eller inte. Har man inte träffat barnet beskrivs alltid orsaken till detta.
- Samverkan gällande förstärkt barnperspektiv och föräldrastöd fortgår. I de fall barn berörs i vuxenutredningar görs barnkonsekvensanalyser.
- I planeringen eftersträvas aktivt ett tydligt barn- och jämställdhetsperspektiv, bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser. Ur ett barn- och

jämställdhetsperspektiv är det bl.a. viktigt att tillgången till park-, lek -och idrottsmiljöer är god.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Genomföra en dialog kring utveckling av lekmiljö i Dianaparken	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En dialog kring utveckling av lekmiljön i Dianaparken genomfördes under april månad. Hjorthagens skola och förskola samt allmänheten bjöds in för att kunna lämna synpunkter och idéer på lekplatsen kommande upprustning.			
Genomföra en dialog kring utveckling av lekmiljö i Olaus Petri parken	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ett program för upprustning av lekplatsen i Olaus Petri parken har tagits fram under perioden och samråd kring detta kommer att hållas i maj.			
Genomföra förnyelse av utemiljön kring Humlanhuset	2017-01-01	2017-12-31	
Skapa intern rutin för hantering av ungdomsrådets, och övriga barn och ungdomars, inlämnade synpunkter och idéer	2017-01-01	2017-12-31	
Skapa möjligheter för ungdomar att vara med och utforma verksamhetsinnehållet på Humlanhuset	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognoserna gällande underliggande indikatorer, aktiviteter och nämndmål.

I kommunstyrelsens ärende "Avstämning mot mål och budget 2017" uppmanas Östermalms stadsdelsnämnd, och ett antal andra stadsdelsnämnder, att höja sina ambitionsnivåer och i samband med tertialrapport 1 tydliggöra hur det våldspreventiva arbetet bedrivs eller ska utvecklas för att säkerställa att kommunfullmäktiges mål uppnås. Nämndens arbete inom detta område beskrivs därför lite närmare nedan.

Socialtjänsten ansvarar för att kvinnor och män som utsätts för våld i nära relation samt barn som upplevt våld mellan närstående får stöd och hjälp. Personer som själva utövar våld får information om vart de kan vända sig för att få stöd, för att våldet mot partnern och eventuella barn inte ska upprepas. En av medarbetarna inom vuxenheten kommer under året att kompetensutvecklas för att på ett bättre sätt kunna arbeta med våldsutövare, i syfte att förändra beteendet och upphöra med våldet.

Stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck fortsätter att implementeras i förvaltningens verksamheter. Därutöver utgår arbetet från den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Förvaltningens webbplats och informationsfolder om våld i nära relationer har uppdaterats. Förvaltningen följer utvecklingen av ett för staden gemensamt center för våldsutsatta och våldsutövare. På det chefsforum som äger rum i maj är våld i nära relationer ett av de teman som ska tas upp.

Under perioden har även nämndens lokala rutin uppdaterats i syfte att tydliggöra och underlätta det praktiska arbetet med målgruppen. Förvaltningens lokala resursgrupp har ett

viktigt uppdrag i att sprida information och informera om utbildningar och omvärldsbevakning. Relationsvåldssamordnaren är sammankallande samt samordnar arbetet med våld i nära relationer på en övergripande och strategisk nivå genom att bland annat representera förvaltningen i länsstyrelsens nätverk för kvinnofrids-/ relationsvåldssamordnare. Under perioden har den lokala resursgruppen träffats vid ett tillfälle och då gått igenom de indikatorer som rör området. För att uppmärksamma frågan om våld i nära relationer var nämndens relationsvåldshandläggare med i lokaltidningen och berättade om sitt arbete och vart man kan vända sig för att få stöd.

För att identifiera våldsutsatta är det avgörande att medarbetare har kunskap om och ställer frågor om våld. Medarbetarna ska ha beredskap för att se, fråga och agera om de möter någon som är utsatt. I detta arbetet används screeningsinstrumentet FREDA som ett stöd för att identifiera våldsutsatthet och bedöma risker. Därutöver fortgår utbildningar för att medarbetarna ska öka sin kompetens genom webbutbildningen "mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer" som anordnas av nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). Flera medarbetare har genomgått utbildningen och fler kommer att genomgå den under resterande delen av året. Utbildningarna riktar sig främst till medarbetare inom socialtjänst, förskola och äldreomsorg.

Nämnden avser även att utveckla det förebyggande arbetet mot våld, bland annat kommer fältassistenter att gå på utbildning i stadens program "respekt och självrespekt" (ROS) för att kunna arbeta med metoden. Därutöver samverkar socialtjänsten med skolor och förskolor vad gäller anmälningsskyldigheten. Det finns ett särskilt samverkansavtal där rutiner för anmälan/skyldigheten att anmäla finns beskrivet. Inom förskolans läroplan finns mål för arbetet med normer och värden där samtal om kränkande behandling ingår som en del av den pedagogiska verksamheten.

Ambitionsnivån har höjts gällande årsmålen för samtliga indikatorer nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation						35 %	Tas fram av nämnden	2017
Analys								
Ambitionsnivån har höjts från 20 procent i verksamhetsplanen. Medarbetare som avses är de som arbetar med barn/unga, inklusive administrativ personal som regelbundet möter barn/unga i sitt arbete.								
Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl. särskilt utsatta grupper						35 %	Tas fram av nämnden	2017
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Ambitionsnivån har höjts från 20 procent i verksamhetsplanen. Stadens program mot våld i nära relationer är ett av delmålen att medarbetare i verksamheter vars målgrupp bland annat är våldsutsatta personer har kompetens om våldsutsatthet, särskilda sårbarhetsfaktorer och våldets konsekvenser.								
Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				32 st		32 st	tas fram av nämnden	2017
Analys Årsmålet har höjts från 20 personer i verksamhetsplanen. I och med att målsättningen avseende andel medarbetare som genomgått utbildning har höjts enligt ovan, förväntas även antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten öka.								

Nämndmål:

Ingen ska vara rädd för att utsättas för våld eller hot om våld i nära relationer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer som utsätts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck har erbjudits stöd och vid behov skyddat boende. Medarbetare har tillräcklig kunskap för att upptäcka om någon är utsatt och vet vilket stöd som kan erbjudas.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan och de förtydliganden som beskrivs under KF:s mål för verksamhetsområdet ovan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kompetenssatsning för förskolornas och parklekarnas ledning och personal kring våld i nära relationer.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En miniföreläsning för enheternas ledningsgrupper kring temat våld i nära relationer har genomförts av förvaltningens specialpedagoger utifrån Brottsförmyndighetens material som vänder sig till förskolan. En del enheter har påbörjat genomgång av detta material med personalen.			
Säkerställa att medarbetarna har kännedom om lokala rutiner för arbetet mot våld i nära relationer.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls delvis

Analys

Bedömningen av måluppfyllelse baseras på prognostiserade utfall för indikatorer samt nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Brukarnöjdheten i verksamhet riktad till personer med funktionsnedsättning är ett identifierat utvecklingsområde utifrån resultaten i verksamhetsberättelsen 2016, och de prognostiserade

utfallen gällande nedanstående indikatorer innevarande år. Individuella uppföljningar görs med samtliga brukare för att följa upp vad som kan förbättras i dialog med respektive utförare. Nämnden är därutöver delaktig i projektet Pict-O-Stat som är ett webbaserat verktyg som ska underlätta för brukarna att besvara enkäter och tycka till om verksamheten.

Nämnden har därutöver ett nära samarbete med rådet för funktionshinderfrågor. Rådet har bidragit med 9 aktiviteter inom olika målområden i nämndens verksamhetsplan för 2017. Förhoppningen är att aktiviteterna ska bidra till att nämnden förbättrar situationen för målgruppen och därmed i förlängningen även ökar sin måluppfyllelse.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				77 %		89 %	89 %	2017
Analys Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Inom nämndens egna verksamheter bedrivs ett aktivt arbete med värdegrundsfrågor vid planeringsdagar samt handledningstillfällen. Medarbetare deltar i kompetenshöjande utbildningar där bemötande ingår.								
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				63 %		77 %	77 %	2017
Analys Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Vid utredningar används det stadsgemensamma utredningsinstrumentet DUR, som ger en hög grad av delaktighet. Efter beslut om insats ska utföraren tillsammans med brukaren upprätta en plan hur insatsen ska genomföras. Verksamheterna arbetar för att öka antalet genomförandeplaner och därmed även öka den enskildes möjlighet att påverka insatsen.								
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				63 %		70 %	tas fram av nämnden	2017
Analys Utfallet på indikatorn kommer under hösten. En direkt fråga ställs i stadens tre övergripande brukarundersökningar. Frågan lyder "Det är lätt att ta sig fram i staden (gator, torg, affärer, stationer, färdmedel)". Det pågår ett arbete med att inventera förvaltningens lokaler utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.								
Andel personer som upplever att de varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplaner				80 %		80 %	79 %	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Utfallet på indikatorn kommer under hösten.								
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				73 %		87 %	tas fram av nämnden	2017
Analys								
Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Resultatet har haft betydande variationer genom åren. Uppföljningar av boendet genomförs individuellt med samtliga brukare. Då ges också möjlighet att vid behov förändra stödet.								
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				76 %		91 %	91 %	2017
Analys								
Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Utfallet har haft betydande variationer sedan 2011. Uppföljning görs med varje enskild brukare då det ges möjlighet att ta upp vad man inte är nöjd med och vad respektive utförare behöver utveckla för att öka tryggheten.								
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				82 %		87 %	87%	2017
Analys								
Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Uppföljningar genomförs med varje enskild brukare då det ges möjlighet att ta upp vad man inte är nöjd med för att möjliggöra åtgärder från utföraren.								
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				77 %		90 %	90 %	2017
Analys								
Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Resultatet har varierat kraftigt under åren. Uppföljningar genomförs med varje enskild brukare då det ges möjlighet att ta upp vad man inte är nöjd med för att möjliggöra åtgärder från utföraren.								
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				80 %		87 %	87 %	2017
Analys								
Utfallet på indikatorn kommer under hösten. Resultatet har haft stora variationer genom åren. Uppföljningar genomförs med varje enskild brukare då det ges möjlighet att ta upp vad man inte är nöjd med för att möjliggöra åtgärder från utföraren.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av dagliga verksamheters arbete mot arbetsmarknaden för deltagarna. Där ingår resursfördelningen samt samverkan mellan arbetsrehabiliterande insatser.	2017-01-01	2017-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda i vilken form hälso- och sjukvården inom LSS ska bedrivas i staden efter att projektiden går ut	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är tillgängliga

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla har möjlighet att ta del av nämndens verksamheter och den offentliga miljön oavsett fysiska och sociala förutsättningar.

Analys

Arbetet med att skapa möjligheter för alla, oavsett fysiska eller sociala förutsättningar, att ta del av nämndens verksamheter och den offentliga miljön fortgår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- En av grunderna för tillgängligheten i parklekarnas verksamhet kan sägas vara öppettiderna. Aktuella informationsbroschyrer för alla tre parklekar gällande öppethållandet har tagits fram. I Humlegårdens parklek har öppethållandet utökats under helgerna. Antalet besök i parklekarna har under de tre första månaderna varit 82 000 stycken vilket är en ökning med drygt 15 000 besök jämfört med 2016.
- Personer med psykisk ohälsa har som ett led i det förebyggande arbetet möjlighet att delta i den öppna träffverksamheten Startpunkten Hjorthagen. Utifrån resultat av en brukarundersökning har öppettiderna utökats. Förvaltningen letar efter en ny lokal för att få bättre möjligheter att ytterligare utveckla verksamheten.
- För att öka tillgängligheten till kuratorerna på ungdomsmottagningen har akuttider för ungdomar under 15 år, ensamkommande och gravida. Kuratorerna har även infört telefonrådgivning en timme i veckan och ungdomar under 18 år kan numera träffa barnmorskorna på drop-in en gång i veckan.
- Trygghet, tillgänglighet och jämställdhet är viktigt för parkbesökarna och beaktas i varje parkupprustning. Förvaltningen arbetar systematiskt och utifrån budget med att genomföra tillgänglighetsåtgärder i parkerna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Ett utegym som är tillgängligt för alla	2017-01-01	2017-12-31	
Genomföra tillgänglighetshöjande åtgärder i Ellen Keys park	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Genomföra tillgänglighetshöjande åtgärder på gångvägen mellan Studentbacken och Livryttarstigen	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förbättring av tillgängligheten på gångvägen mellan Studentbacken och Livryttarstigen kommer inte utföras som planerat i år eftersom Ellevio har meddelat att de kommer att lägga om en högspänningskabel under gångvägens sträckning år 2018, vilket medför att projektet måste skjutas framåt i tiden tills kabeln är omlagd.			
Inventering och dokumentation av tillgänglighet och utrymningsmöjligheter i samtliga lokaler där nämnden bedriver verksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En arbetsgrupp med representant från funktionshinderrådet och förvaltningen påbörjat arbetet med översyn av förvaltningens alla lokaler genom att ta fram en mall för fysisk tillgänglighet.			
Platser för odlingslådor ska tillgänglighetsanpassas	2017-01-01	2017-12-31	
Tillgänglighetsvandring i Norra Djurgårdsstaden	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under perioden har planeringen av en tillgänglighetsvandring i Norra Djurgårdsstaden påbörjats i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor.			

Nämndmål:

Verksamheterna präglas av öppenhet, delaktighet och ett gott bemötande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Öppenhet, tillgänglighet och ett gott bemötande präglar verksamheten. Brukare upplever att de är delaktiga i insatsens utformning och utförande. Rätten till självbestämmande är grundläggande. Insatser utformas med respekt för den enskildes önskemål och val. Synpunkter och klagomål återkopplas, analyseras och åtgärdas vid behov.

Analys

Arbetet för att uppnå målet pågår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- Ett gott bemötande och personalens förhållningssätt ingår som en väsentlig del i förskolornas värdegrundsarbete utifrån uppdraget i läroplanen. Detta innefattar det främjande och förebyggande likabehandlingsarbetet. Stadions förskolor har haft en föreläsning med en efterföljande workshop för all personal med temat kommunikation och förhållningssätt.
- Inom socialtjänsten har ett samarbete med organisationen Maskrosbarn inletts för att öka brukarmedverkan och tillvarata barns och ungas synpunkter på verksamheten. Bland annat har en workshop med ungdomar från Maskrosbarn och socialsekreterare/familjebehandlare genomförts.
- Inom socialtjänsten används strukturerade utredningsinstrument såsom BBIC, DUR och ASI, för att möjliggöra en så hög grad av delaktighet som möjligt. För brukare med funktionsnedsättning pågår arbete med att utveckla bildstöd som ett kommunikativt stöd.

- Inom socialpsykiatri har en Peer Support anställts i syfte att fortsätta arbetet med att utveckla arbetet med delaktighet för brukarna och utveckling av verksamheten i träfflokal Startpunkten. Peer Support är personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa som utbildas till att arbeta som utbildade stödpersoner inom verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering.
- Brukarnas uppfattning om äldreomsorgens bemötande följs årligen upp i brukarundersökningarna. Bemötande är något äldreomsorgen arbetar aktivt med och det finns behov av att hålla frågan levande. Brukare kan på olika sätt lämna synpunkter och klagomål på den verksamhet som bedrivs inom äldreomsorgen. Exempelvis finns det på varje enhet möjlighet att lämna synpunkter/klagomål, men även önskemål kring utbudet av aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kompetensutveckling för medarbetarna gällande psykisk ohälsa ska genomföras	2017-01-01	2017-12-31	
Kompetensutveckling i bemötande gällande personer med funktionsnedsättning ska genomföras	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Samtliga medarbetare och chefer har inbjudits att delta i en kompetensutvecklingsinsats gällande bemötande av personer med funktionsnedsättning som kommer att äga rum i månadsskiftet maj/juni.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Bedömning av måluppfyllelse baseras i nuläget endast på underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltning i det område där de bor							Fastställt 2017	2017
Analys								
Indikatorn kommer att mätas genom stadens medborgarundersökning. Stadsledningskontoret ansvarar för mätningen samt för att sammanställa utfallet på indikatorn. När resultatet från undersökningen finns tillgängligt kommer stadsledningskontoret tillhandahålla berörda nämnder könsuppdelat utfall på indikatorerna. För indikatorn finns ännu ingen baslinjemätning. Ett första utfall väntas i samband med tertiärrapport 2. Berörda nämnder ombeds därför att fastställa sina årsmål för indikatorn först i tertiärrapport 2. Mäts genom ett index av frågorna "jag har förtroende för äldreomsorgen i det område där jag bor", "jag har förtroende för (kommunala) förskolan i det område där jag bor", "jag har förtroende för fritid- & kulturverksamheten i det område där jag bor" samt "jag har förtroende för socialtjänsten i det område där jag bor".								
Andel stockholmare som vet hur de kan							Fastställt	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
påverka beslut som rör deras närmiljö							Is 2017	
Analys Se förklaring ovan. Mäts genom ett index av frågorna "Jag vet hur jag kan påverka beslut som rör parker, lekplatser och parklekar i det område där jag bor", "Jag vet hur jag kan påverka beslut som rör gatorna i det område där jag bor. Cykelbanor, gator och trafiksäkerheten" samt "Jag vet hur jag kan påverka beslut som rör torgen i det område där jag bor".								
Andel stockholmare som är aktiva inom civilsamhällets organisationer							Fastställd Is 2017	2017
Analys Se förklaring ovan. Mäts genom frågan "jag har under de senaste 12 månaderna deltagit i aktiviteter eller gått på möten i någon grupp, organisation, förening eller något samfund" i medborgarundersökningen.								

Nämndmål:

Invånarna är delaktiga och har inflytande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka.

Analys

Arbetet med att stärka invånarnas inflytande och delaktighet fortgår enligt verksamhetsplan.

Arbetsätt och goda exempel

- Inom förskoleverksamheten finns förskoleråd, och inom de särskilda boendena finns boenderåd, med möjlighet att framföra synpunkter och idéer för att utveckla verksamheten.
- Även inom vuxenheten (socialtjänsten) finns sedan ett år tillbaka ett brukarråd med representanter från olika brukarorganisationer. I brukarrådet presenterades förslaget att genomföra en brukarstyrd brukarrevision. En brukarstyrd brukarrevision innebär att klienter som själva är eller har varit aktuella inom enheten genomför revisionen, alltså intervjuar klienterna om verksamheten. Revisorerna fick hjälp och vägledning av en personal RFHL (Qvinnoqulan), som också deltar i brukarrådet inom vuxenheten. Resultatet av revisionen visade på utvecklingsområden som inte framkommit tidigare. Dessa har redovisats och analyseras nu av verksamheten för att i ett nästa steg ta fram åtgärder för att vidareutveckla verksamheten utifrån resultaten.
- Ungdomsrådet, funktionshindersrådet och pensionärsrådet har möjlighet att lämna synpunkter i frågor som rör deras målgrupper.
- Ungdomsrådet har under perioden genomfört en debattkväll som varit öppen för alla unga samt träffat exploateringskontoret gällande fortsatta utvecklingen av Norra Djurgårdsstaden.
- Invånare har möjligheter att påverka i parkupprustningar. Bland annat har ett samråd kring upprustningen av Humlanhusets utemiljö genomförts under perioden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal brukaravtal för delar av parkmark						8 st		2017
Analys Under perioden har ett nytt brukaravtal för parkmark tecknats med boende vid Hubertusplan i Hjorthagen. Förvaltningen har nu sammanlagt 6 st brukaravtal för skötsel av parkmark.								
Antal genomförda "Hällplatser"						6 st		2017
Analys Hällplatsen är en ambulerande mötesplats för dialog, lärande och handlingskraft för en hållbar utveckling med barn och unga som huvudsaklig målgrupp. Under perioden har genomförts sju dialoger kring olika teman enligt nedan: • Klimatsmart måltid "Lek och lär med grönsaker" • Hållbar stadsutveckling, "Lek och tyck till om Dianaparken" • Skolutvecklingsprogrammet, "En förskola där alla mår bra" • Skolutvecklingsprogrammet, "En skola där alla mår bra"								
Antal platser för stadsodling	6					7 st		2017
Analys Denna säsong finns ytterligare en plats för stadsodling vid Hubertusplan, inom Östermalms stadsdelsområde finns nu sammanlagt 6 stycken platser för stadsodling.								
Antal skolklasser i stadsdelsområdet som erhållit lektion i ämnet demokrati						9 st		2017
Analys Under perioden har sex skolklasser haft lektion i demokrati, klasserna har haft en lektion i ämnet demokrati samt en uppföljande lektion där kontaktpolitiker deltagit.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förstärka stadsdelsnämndens råd för funktionshindrades roll genom att de tidigt involveras i planprocesser för att kunna påverka beslut	2017-01-01	2017-12-31	
Genomföra målgruppsanalyser efter genomförda dialoger	2017-01-01	2017-12-31	
Skapa intern rutin för hantering av ungdomsrådets samt barn och ungdomars inlämnade synpunkter och idéer	2017-01-01	2017-12-31	
Skapa möjligheter för ungdomar att vara med och utforma verksamhetsinnehållet på Humlanhuset	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Program för förnyelse av utemiljön kring Humlanhuset har tagits fram under perioden och samråd med allmänheten hölls i april.			
Skolorna i stadsdelen erbjuds material för att fortsätta arbetet med demokratiundervisning	2017-01-01	2017-12-31	
Ta fram en checklista som ska användas inför genomförandet av dialoger	2017-01-01	2017-12-31	
Utveckla förvaltningens dialogprocesser	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall respektive prognostiserat utfall för indikatorer och nämndmål med underliggande aktiviteter.

I kommunstyrelsens ärende "Avstämning av mål och budget 2017" uppmanas Östermalms stadsdelsnämnd, och ett antal andra nämnder, att i samband med tertialrapport 1 återkomma med en utförligare och mer konkret beskrivning av hur nämnden arbetar för att bidra till målet.

För att uppnå rätt kvalitet till rätt pris gör nämnden upphandlingar och inköp enligt stadens program för upphandling och inköp. Genom förvaltningens verksamhets- och avtalsuppföljningar säkerställs att staden utvecklas i hållbar riktning. Nämnden söker, i den mån upphandlingslagstiftningen tillåter, bidra till att sådana krav i upphandlingarna ställs att kommunfullmäktiges mål uppfylls.

Vid inköp av varor och tjänster avropar verksamheten i första hand från avtal som upphandlats. För detta tillämpas elektroniska inköp med anslutna leverantörer. Genom förvaltningens verksamhets- och avtalsuppföljningar säkerställs att leverantörer bland annat bidrar god kvalitet, goda anställningsvillkor, motverkar diskriminering och minskar miljöpåverkan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel elektroniska inköp	69 %			76 %	67 %	65 %	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2017
Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %					100 %	80%	2017

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar och inköp utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ingångna avtal innehåller krav på hållbar utveckling. Inköp i verksamheterna sker inom ramavtal och E-handel tillämpas där så har avtalats med leverantör.

Analys

Arbete för att nå målet pågår i enligt plan.

Större delen av de inköp som gjorts under perioden har genomförts via centralt upphandlade ramavtal där stadens krav på hållbarhet m.m. beaktas. Avtalstrohet mot dessa avtal är en förutsättning för att säkerställa att målsättningarna uppfylls. Detta säkerställs i första hand genom att allt fler av stadens avtalade leverantörer under perioden har anslutits till beställning genom elektronisk handel. Inköp från förvaltningens verksamheter görs huvudsakligen där, när så är möjligt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Grundläggande utbildning om stadens upphandlingspolicy ska erbjudas stadsdelens chefer och nyckelpersoner, i samarbete med SLK och Serviceförvaltningen.	2017-01-01	2017-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Justerad budget	Prognos utfall efter resultat överföring	Prognos, Resultat 2017
<i>Kostnader</i>			
Nämnd och administration	43,2	41,1	2,1
Äldreomsorg	838,8	819,8	19,0
Förskola och Parklek	303,1	305,1	-2,0
Socialtjänst	320,7	320,7	0,0
Stadsmiljö	12,9	15,9	-3,0
räntor och avskrivningar	5,8	5,8	0,0
Summa kostnader	1 524,5	1 508,4	16,1
<i>Intäkter</i>			
Nämnd och administration	0,3	0,3	0,0
Äldreomsorg	83,8	83,8	0,0
Förskola och Parklek	22,5	22,5	0,0
Socialtjänst	53,5	53,5	0,0
Stadsmiljö	0,0	0,0	0,0
räntor och avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	160,1	160,1	0,0
<i>Netto</i>			
Nämnd och administration	42,9	40,8	2,1
Äldreomsorg	755,0	736,0	19,0
Förskola och Parklek	280,6	282,6	-2,0

Mnkr	Justerad budget	Prognos utfall efter resultat överföring	Prognos, Resultat 2017
Socialtjänst	267,2	267,2	0,0
Stadsmiljö	12,9	15,9	-3,0
räntor och avskrivningar	5,8	5,8	0,0
Summa netto	1 364,4	1 348,3	16,1

Utfall per verksamhet redovisas i bilaga 1.

Totalt prognostiseras för året, efter resultatdispositioner ett överskott om 16,1 mnkr. Efter nämndens beslut om verksamhetsplan 2017 uppgår nämndens driftsbudget till 1292,3 mnkr netto varav kostnader utgör 1459,3 mnkr och intäkter 167,0 mnkr. I samband med kommunstyrelsens beslut om avstämning av mål och budget för 2017 justerades nämndens driftsbudget med 6,2 mnkr avseende ökade kostnader för persontransporter, 0,6 mnkr stimulansbidrag för servicebostad samt 0,4 mnkr giftfri förskola. För prestationer, barnomsorgsgaranti, höga förskolehyror beräknas budgetjusteringar om ca 7,9 mnkr.

Därutöver godkände kommunstyrelsen nämndens ansökan om medel för klimatinvesteringar om sammanlagt 1,3 mnkr, medel för investeringar i maskiner och inventarier om 1,8 mnkr.

Omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, begärs i detta ärende motsvarande 7,6 mnkr.

Resultatenheterna hade i fond från 2016 10,4 mnkr. Av dessa avser 0,3 Dianagårdens vård och omsorgsboende som avvecklades i samband med bokslut 2016 men där överskott enligt reglerna för ekonomisk förvaltning överfördes till år 2017. Vid utgången av året beräknas resultatfonden uppgå till 7,8 mnkr.

Till och med april månad har netto 417,1 mnkr förbrukats, vilket motsvarar 30,7 % av nettobudget inklusive beräknade prestationsjusteringar. Motsvarande period 2016 var förbrukningen 420,8 mnkr vilket motsvarade 32,0% av justerad budget.

Budgeten för investeringar uppgår till 18,7 mnkr efter justeringar i avstämningsärendet om 1,8 mnkr för investering i maskiner och inventarier samt 1,3 mnkr i klimatinvesteringar. Prognosen är att investeringsutrymmet används.

Utfallet för äldreomsorgen var 2016 + 18,6 mnkr. Stadsdelen har en ökande befolkning och även antal medborgare över 80 år ökar. Stadens fördelningssystem som bygger på demografi och socioekonomiska faktorer har för året gett ökad äldreomsorgsbudget med 36,2 mnkr. Under årets första månader har antalet utförda hemtjänsttimmar varit lägre än 2016 och även antal platser på våra vård- och omsorgsboenden har minskat något.

Staden har träffat ett nytt avtal för persontransporter som medfört ökade kostnader och stadsdelarna kompenseras delvis för detta när kommunstyrelse i början av året fattade beslut i ärendet "Avstämning av mål och budget för 2017". Östermalm tilldelades där 6,2 mnkr. Kostnaderna för året prognostiseras till ca 14 mnkr att jämföra med kostnaderna 2016 som var 4,9 mnkr.

Kommunstyrelse kompenserade 2016 stadsdelarna för extra städ- och saneringsåtgärder i samband med avvisningar av människor som bosatt sig i parkerna. För år 2017 prognostiserar stadsdelen dessa kostnader till ca 3,0 mnkr vilket redovisas som ett underskott inom stadsmiljö då kostnaderna ej ryms inom tilldelad budget för stadsmiljö.

Utifrån nämndens prognostiserade samlade överskott föreslås att nämnden beslutar om ökade underhållsinsatser inom stadsmiljö motsvarande 1,5 mnkr samt att utrednings- och åtgärdsinsatser anslås inom förskoleverksamheten mot buller i inomhusmiljön 0,5 mnkr.

Nämnd och Förvaltning

Nettobudgeten uppgår till 40,3 mnkr. För nämnd och förvaltningsadministration prognostiseras ett överskott om 2,0 mnkr. Överskott beror på vakanser. Rekryteringar pågår under våren inom kansli, personal, ekonomi och kommunikation.

Barn, kultur och fritidsverksamhet

Budgeten för kultursekreterare, inkl. förenings/verksamhetsbidrag uppgår till 2,6 mnkr. För verksamheten prognostiseras ett överskott om 0,1 mnkr.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens nettobudget uppgår till 755,0 mnkr. Det är en ökning av nettobudgeten med 36,2 mnkr jämfört med nettobudgeten för år 2016. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott om 19 mnkr år 2017.

Överskottet kan främst härledas till verksamheterna hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Befolkningen har ökat i de högre åldersklasserna, men behovet av hemtjänst och omsorgsboende har inte ökat i motsvarande omfattning under årets första fyra månader.

Bokförda nettokostnader för årets fyra första månader uppgår till 229,9 mnkr. Vid motsvarande period år 2016 uppgick nettokostnaderna till 235,0 mnkr.

Vårdtygpriserna har ökat med procent 2,6 procent i förhållande till år 2016. För årets första kvartal var antalet platser vid vård- och omsorgsboende i genomsnitt 584 stycken. Under motsvarande period år 2016 var antalet platser 596.

Ersättningsnivåerna år 2017 för hemtjänst har höjts med 4,7 procent jämfört med 2016. För den kommunala hemtjänsten prognostiseras ett underskott om 2,5 mnkr.

Dianagårdens vård- och omsorgsboende, som drivs i kommunal regi, prognostiserar ett underskott om cirka 3,5 mnkr. Underskottet beror främst på att enheten har haft ett antal tomplatser. Läget har dock stabiliserats under april månad och enheten har i dagsläget full beläggning. Dianagården har 48 platser för boenden med demenssjukdom och/eller somatisk sjukdom. Av de 48 platser säljs cirka 6 platser till andra stadsdelar. En utredning om Dianagårdens framtid pågår med anledning av Arbetsmiljöverkets föreläggande från 2016.

Ersättningsnivåerna per dag till utförare av dagverksamhet har inte höjts jämfört med 2016.

Dagverksamheten Östermalm prognostiserar ett underskott om 600 tkr, som främst kan härröras till den sociala dagverksamheten. Vid verksamheten finns en enhet för demensvård och en enhet för somatisk vård. Samtliga platser vid verksamheten är biståndsbedömda.

Härutöver finns två anslagsfinansierade träfflokaler. För besökare vid dessa träfflokaler behövs inte någon biståndsbedömning göras. Verksamheten för träfflokalerna prognostiseras en budget i balans.

Förskola och Parklek

Budget 2017 ”Förskola och Parklek” uppgår för året till 297,4 mnkr för kostnader och 21,7

mnkr för intäkter, netto 275,7 mnkr vilket är fördelat på förskoleverksamhet och kultur- och fritidsverksamhet. Bokförda nettokostnader för årets första fyra månader uppgår till 93,5 mnkr. Motsvarande kostnader förra året var 88,9 mnkr. För året prognostiseras ett underskott om 2 mnkr som beror framförallt på underskott i enheter ”Norra Djurgårdstaden 1” och ”Norra Djurgårdsstaden 2” som avvecklades som resultatenheter redan under år 2015.

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsjusteringar, samt ökade budgetmedel i form av kompensation för barnomsorgsgarantin och i kompensation för höga förskole hyror.

Nuvarande budgettilldelning baseras på 2016 års inskrivningar av barn under vårens avläsning och kommer att justeras i december utifrån årets månadsavläsningar. Prognosen är att det genomsnittliga barnantalet kommer vara lägre än vad som givits i budget och därmed minskad budgettram om ca -3,4 mnkr netto. Budgeten kommer därutöver justeras för barnomsorgsgarantin om ca 1,9 mnkr och ersättning för höga hyror om ca 6,2 mnkr.

Förskoleverksamhet

Verksamhetens nettobudget uppgår till 266,8 mnkr. I mars var antalet barn i kommunal verksamhet 1993 st vilket är 14 barn fler än i mars 2016. Andel av barn i kommunal verksamhet i förhållande till enskilda förskolor var 55,7% (55,9% år 2016).

Barn, kultur och fritidsverksamhet

Verksamhetens nettobudget uppgår till 8,9 mnkr och inkluderar del av Ungdomsprojektet Fusion, sommarkolloverksamhet och parklekar. Verksamheten har en resultatenhet ”Parklekar” som inkluderar Humlegårdens-, Tessinparkens- och Gustav Adolfsparkens parklekar. Resultatenheten har 0,4 mnkr i sin resultatfond och prognostiserar budgeten i balans.

Socialtjänst

I Socialtjänsten ingår programområden Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri, Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder, Omsorg om funktionshindrade samt Preventionseenheten.

Socialtjänstens budget uppgår till 315,2 mnkr för kostnader, 51,0 mnkr för intäkter, netto 264,2 mnkr. Nettobudget har ökat med 1,1 mnkr jämfört mot fjolårets slutliga budget. Därtill tillkommer prestationsjusteringar inom funktionshinder som efter nyligen genomfört prestationsmätning beräknas uppgå till 3,0 mnkr.

Socialtjänsten prognostiserar för året en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri består av familjeenheten, vuxnenheten inklusive socialpsykiatri.

Enheternas nettobudget är 0,5 mnkr lägre jämfört med år 2016. Verksamhetsområdet prognostiserar ett nettoöverskott om 2,0 mnkr.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdets nettobudget är 2,1 mnkr lägre jämfört med år 2016. Budget för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 0,2 mnkr, budget för försörjningsstöd har minskat med 2,3 mnkr. Verksamhetsområde redovisar budget i balans. Överskott prognostiseras inom

ekonomiskt bistånd om 0,7 mnkr med motsvarande underskott inom arbetsmarknadsåtgärder med ökade kostnader för feriearbeten. I år erbjuds sommarjobb till 235 ungdomar mot budgeterat 178 ungdomar. Prognos för ekonomiskt bistånd är baserad på förväntad snittkostnad om 1,2 mnkr per månad fram till december månad. Kostnader för utbetalt försörjningsstöd uppgår för årets första tre månader till 3,7 mnkr och ligger på samma nivå som förra året. Antal bidragshushåll och medelbidraget i snitt för januari tom februari är 136,5 st respektive 9359 kr att jämföra med fjolårets snitt om 141,5 st respektive 8763 kr.

Omsorg om funktionshindrade

För Omsorg om personer med funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott om 2,0 mnkr. Budgeten är 2,5 mnkr högre jämfört med år 2016, Budgeten är preliminär och beräknas att öka med 3,0 mnkr för ökade prestationsförändringar för LSS insatser. Antal brukare i prestationsrelaterade verksamheter var 222 i augusti 2016. I årets marsmätning har antalet minskat till 220 men prognostiseras stiga till 227 till augustimätningen. Ökningen avser huvudsakligen nyinflyttade till servicebostaden i Husarviken som öppnats den 1 maj.

Kostnader för årets första tre månader har ökat med 4,1 mnkr varav 1,8 mnkr avser ökade kostnader för personaltransporter pga. nytt avtal med Samtrans. Beställarsidan prognostiserar ett underskott om 2,9 mnkr varav 3,3 mnkr avser just transportkostnader. Egen utförarenhet som numera består av tre LSS gruppboendestäder och två LSS servicebostad redovisar ett överskott om 0,9 mnkr.

Barn, kultur och fritidsverksamhet

Preventionsenheten prognostiserar budget i balans. Enheten består av ungdomsmottagning, fältassistenter, Humlanhuset och bidrag till fritidsverksamheter. Enhetens budget är 1,0 mnkr högre än förra året.

Parkmiljö

Verksamhetsområdets budget föreslås utökas med 1550 tkr. Dessa extra medel planeras användas bland annat till att föra dialog kring ny parkplan för Östermalm samt till att utföra angelägna och trygghetshöjande åtgärder i parkerna och åtgärder för att öka parkernas hållbarhet. Dessa insatser omfattar bland annat trädvårdsarbeten och planteringar i Humlegården och Finlandsparken, sommarblommor längs Valhallavägen inom projektet Levande Stockholm, renovering av parkbänkar och utbyte av gamla däckgungor i stadsdelsområdets lekplatser.

Kostnader för arbete avseende extra städning och sanering i samband med avvisning av människor som bor i parkerna uppgår under perioden januari - mars till 509 tkr. Årsprognos för dessa åtgärder är cirka 3 mnkr vilket inte inryms i ordinarie driftbudget för parkskötsel.

Resultatenheter

Från 2016 hade resultatenheterna 10,4 mnkr i resultatfond. Prognosen är att resultatenheterna nyttjar 2,6 mnkr av resultatet. Prognosen för respektive resultatenhet framgår av bilaga 2.

Dianagårdens vård och omsorgsboende inrättades inte som resultatenhet i verksamhetsplanen för 2017 och avvecklades därmed som resultatenhet i och med verksamhetsberättelsen 2016. Resultatet +251 tkr överfördes enligt reglerna för resultatöverföring till 2017.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2017 tilldelats 13,4 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. För investeringar i maskiner och inventarier uppgår budgeten till 4,0 mnkr. För Klimatinvesteringar uppgår budgeten till 1,3 mnkr fördelat på 0,2 mnkr för investering i nya vitvaror och 1,1 mnkr i solcellsdrivna papperskorgar.

Målet att bidra till en hållbar livsmiljö genom energibesparande åtgärder i egna verksamheter (förskolor) genom att byta ut äldre kylar och frysar totalt 20 st på 8 förskolor mot nya och mer energieffektiva är uppfyllt och del av stadens klimatmål att minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen i stadsdelen. Vi bedömer att energianvändningen för dessa objekt kommer att minska med ca 50% och därmed minskade utsläpp CO₂ under livslängden 15 år från CO₂ 14,94 ton till CO₂ 7,47 efter utförda åtgärder. Klimatinvesteringen avredovisas i samband med tertialrapport 1 (bilaga 3).

Parkmiljö

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2017 tilldelats 13,4 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. I samband med verksamhetsplan 2017 beviljades stadsdelsnämnden klimatinvesteringsmedel om 1,1 mnkr för klimatsmarta skräpkorgar.

I bokslutet för 2016 ansökte nämnden om ombudgering av 655 tkr vilket inte beviljades.

Medlen fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2017	Prognos T1
Ellen Keys park	2,5	2,5
Lekplats på sportfältet	2,5	2
Olaus Petriparken	1	1,2
Gångväg mellan Studentbacken och Livryttarstigen	0,8	0
Tessinparken	1,5	2
Finlandsparken	0,5	0,2
Gustav Adolfsparken	0,5	0,9
Prins Bertils allé	1	1
Dianaparken	0,5	0,5
Humlegården	1,5	1,8
Planteringar	0,3	0,3
Småparker	0,8	1
Klimatinvesteringar	1,1	1,1
Totalt	14,5	14,5

Projektet som avser förbättring av gångväg mellan Studentbacken och Livryttarstigen (0,8 mnkr) kan inte utföras som planerat eftersom Ellevio har meddelat att de kommer att lägga om en högspänningskabel under gångvägens sträckning år 2018, vilket medför att projektet måste skjutas framåt i tiden tills kabeln är omlagd. Investeringsmedlen omfördelas till slutförande av Gustav Adolfsparkens upprustning, samt till projekt som tillkommit eller

utökats under året. Dessa projekt är program för lekplats i kvarteret Krubban och Östra Valhallavägen vilka inryms under rubriken Småparker i ovanstående tabell.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen föreslår omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, om totalt 7,6 mnkr. Omslutningsförändringarna avser nämnd och förvaltningsadministration 0,3 mnkr (administration försörjningsstöd), äldreomsorg 3,8 mnkr (Stimulansbidrag ökad bemanning), socialtjänst 2,5 mnkr (handläggning feriearbeten intäkter från Norrmalm och Kungsholmen), Förskola 1,0 mnkr (driftbidrag från AMS samt interkommunal ersättning).

Medel för lokaländamål

En ny servicebostad har startat i kvarteret Hornslandet i Norra Djurgårdsstaden första maj. Verksamheten hade tillgång till boendet första april för inredning och planering. För detta har stimulansbidrag om 0,6 mnkr erhållits.

För förskolor med hög hyra erhåller nämnden delvis kompensation för merkostnaderna. Kompensationen beräknas till 6,2 mnkr som erhålls efter tertialrapport 2.

Under hösten avvecklas två förskoleadresser, Fältöversten och Körbärsvägen.

Synpunkter och klagomål

Inkomna synpunkter/klagomål har behandlats i enlighet med förvaltningens rutin för synpunkter och klagomål.

Verksamhetsområde	Totalt antal 2016 (varav beröm)	Totalt antal jan-april 2017 (varav beröm)	Klagomål gällande diskriminering (jan-apr)
Förskola och Parklek	17 (1)	3 (0)	0
Socialtjänst	13 (0)	6 (0)	0
Äldreomsorg	71 (9)	29 (1)	0
Parkmiljö*	505 (4)	138 (1)	0

Analys

Förskola och Parklek

Under perioden har det kommit in tre synpunkter/klagomål. Dessa fördelar sig enligt följande: information en, verksamhet en, handläggning en.

Socialtjänst

Under perioden har sex synpunkter och klagomål registrerats rörande socialtjänstens verksamheter. Dessa fördelar sig enligt följande: bemötande en, handläggning fem. Därutöver har det inkommit en synpunkt som rör hur sociala frågor hanteras av förvaltningen respektive andra myndigheter, ett klagomål avseende bristfällig ventilation i en daglig verksamhet samt fyra klagomål avseende insatser hos entreprenör.

Äldreomsorg

Under perioden har 29 synpunkter och klagomål inkommit rörande äldreomsorgen. Ett av dessa är positiv feedback. Flertalet av inkomna synpunkter och klagomål rör biståndsenheten och handlar mest om tillgänglighet och handläggning. Ett antal ärenden har inkommit gällande hemtjänsten (merparten rör privata hemtjänster) och de gäller vanligtvis brister i bemötande samt utebliven/försenad ankomst.

Under första tertialet 2017 har två lex Maria ärenden rapporterats till nämnden, varav den ena händelsen inträffade i december 2016.

Parkmiljö

Sedan september 2013 diarieförs inte längre parkmiljöavdelningens synpunkter och klagomål i nämndens diarium. Istället registreras de i det stadsövergripande ärendehanteringssystemet Synpunktportalen. Särskilda svarstider finns för synpunkter och klagomål som berör området stadsmiljö. Enklare ärenden ska besvaras inom tre arbetsdagar och ärenden som kräver vidare utredning ska besvaras inom tio arbetsdagar. Driftsfel, exempelvis överfulla papperskorgar i en park, rapporteras till Trafik Stockholm - felanmälan, som vidarebefordrar anmälan till entreprenören för åtgärd. I synpunktportalen finns möjligheter att kategorisera de inkomna synpunkterna och ta fram statistik på ett förhållandevis lätt sätt.

Under perioden har det kommit in 138 ärenden gällande parkmiljö, enligt följande:
Felanmälan: 36 ärenden. Frågor: 51 ärenden. Klagomål: 37 ärenden. Idéer: 13 ärenden.
Beröm: 1 ärende. Samtliga ärenden har handlagts och avslutats. Flest synpunkter under perioden har berört kategorierna parkunderhåll och snöröjning.

Övrigt

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

I maj 2016 beslutade kommunfullmäktige om stadsövergripande riktlinjer mot våldsbejakande extremism. I riktlinjerna framgår att samtliga stadsdelsförvaltningar ska ha en handlingsplan. Syftet med handlingsplanen är att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och struktur för arbetet med att förebygga och motverka våldsbejakande extremism på lokal nivå. Handlingsplanen inbegriper de aktörer som kan identifieras som aktörer för de åtgärder stadsdelsförvaltningen avser genomföra, samt tydliggör vilka aktörer som är ansvariga för arbetet. Handlingsplanerna ska enligt uppmaning i avstämningsärendet från kommunstyrelsen redovisas i samband med tertialrapport 1. Se bilaga 4.

Handlingsplan parkmiljö – återrapportering av uppdrag från stadsdelsnämnden

I samband med beslutet om verksamhetsplan och budget för 2016 uppdrog stadsdelsnämnden åt förvaltningen att utreda huruvida en återflyttning av avdelningen för parkmiljö var möjlig. I utredningen som sedan gjordes analyserades både de ekonomiska förutsättningarna för en återflytt och de önskemål om förbättringar av kvalitet som legat bakom utredningsuppdraget. I linje med utredningens rekommendationer blev nämndens slutsats att det, både av kvalitetsmässiga och ekonomiska skäl, var mer ändamålsenligt att arbeta för att genomföra de kvalitetsförbättringar som föreslås i utredningen än att besluta om en återflyttning av avdelningen.

Den 24 november 2016 (dnr 2016-560-1.1.) gav nämnden förvaltningen i uppdrag att, inom ramen för nuvarande organisation, utforma en handlingsplan för genomförande av de kvalitetsförbättringar som föreslås i utredningen. Nämnden beslutade samtidigt att en

uppföljning av kvalitetsförbättringarna utifrån resultatuppfyllelse skulle återkopplas till nämnden i samband med 2017 års tertialrapport 1. Se bilaga 5.